ธนาคารแห่งประเทศไทย

รายงานการประเมินเสถียรภาพระบบการเงินไทย 2569

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร 1

บทที่ 1 สถานการณ์สงครามในตะวันออกกลางและนัยต่อความเสี่ยงเสถียรภาพระบบการเงินไทย 4

บทที่ 2 การประเมินความเสี่ยงของภาคเศรษฐกิจจริงและภาคการเงิน 10

2.1 ภาคธุรกิจ 10

2.1.1 กลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีความสำคัญต่อระบบการเงิน 10

2.1.2 กลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ธุรกิจ SMEs) 12

2.1.3 ภาคอสังหาริมทรัพย์ 15

2.2 ภาคครัวเรือน 19

2.3 ภาคการเงิน 23

2.3.1 ระบบธนาคารพาณิชย์ (ธพ.) 23

2.3.2 ผู้ให้บริการทางการเงินที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (NBRLs) 25

2.3.3 สหกรณ์ออมทรัพย์ (สอ.) 27

2.3.4 ธุรกิจประกันภัย 27

2.3.5 ตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชน 28

2.3.6 กองทุนรวม 29

บทที่ 3 การดำเนินนโยบายเพื่อเตรียมรับมือกับความเสี่ยงในระยะข้างหน้า 31

3.1 มาตรการบรรเทาภาระทางการเงิน 31

3.2 มาตรการแก้ไขปัญหาหนี้เดิมที่มีความเปราะบาง 32

3.3 มาตรการเพิ่มโอกาสการเข้าถึงสินเชื่อและประคับประคองภาคธุรกิจ 33

3.4 มาตรการภาครัฐเพื่อบรรเทาภาระกลุ่มเปราะบางและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน 34

ภาคผนวก: ระบบการเงินไทย 35

บทสรุปผู้บริหาร

สำหรับปี 2568 และครึ่งแรกของปี 2569 ระบบการเงินไทยในภาพรวมยังคงมีเสถียรภาพ โดยสถาบันการเงิน (สง.) ทั้งธนาคารพาณิชย์ (ธพ.) สถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ (specialized financial institutions: SFIs) ผู้ให้บริการทางการเงินที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (non-bank retail lenders: NBRLs) และสหกรณ์ออมทรัพย์ (สอ.) มีความมั่นคงอยู่ในเกณฑ์ดี ขณะที่ตลาดการเงินยังสามารถทำหน้าที่สนับสนุนเศรษฐกิจได้ตามปกติ

อย่างไรก็ตาม **แม้สถานการณ์สงครามในตะวันออกกลางที่เกิดขึ้นในช่วงต้นปี 2569 จะคลี่คลายลงบ้างในปัจจุบัน แต่ยังมีความไม่แน่นอนและยังจะเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อเศรษฐกิจและเสถียรภาพระบบการเงินของโลกและไทยต่อไปอีกระยะหนึ่ง** โดยจะกระทบต่อไทยผ่าน 3 ช่องทางหลัก ได้แก่ 1) ราคาพลังงานที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว 2) ปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบ (supply disruptions) และ 3) ความผันผวนของราคาสินทรัพย์และอัตราผลตอบแทนในตลาดการเงิน แม้โดยรวมผลกระทบที่เกิดขึ้นจะมีค่อนข้างจำกัด แต่ยังต้องติดตามความเสี่ยงด้านภูมิรัฐศาสตร์ดังกล่าวอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะผลกระทบที่มีต่อภาคธุรกิจ ภาคอสังหาริมทรัพย์ และภาคครัวเรือน ดังนี้

1) ภาคธุรกิจเผชิญความเสี่ยงด้านสภาพคล่องและรายได้ที่ลดลง โดยกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีความสำคัญต่อระบบการเงิน (Systemically important corporation: SiCorp) ยังคงมีภาระหนี้ที่อยู่ในระดับสูงและบางรายมีความเปราะบางมากขึ้นจากสถานการณ์สงคราม โดยบางบริษัทในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และธุรกิจปิโตรเคมีได้รับผลกระทบจากต้นทุนราคาพลังงานและวัตถุดิบที่สูงขึ้น ขณะที่บางรายเผชิญกับปัญหา supply disruptions ชั่วคราว เนื่องจากต้องพึ่งพาวัตถุดิบจากตะวันออกกลางเป็นสำคัญ อย่างไรก็ดี ผลกระทบโดยรวมถือว่าจำกัด และไม่ลุกลามในวงกว้าง โดย SiCorp ส่วนใหญ่สามารถปรับตัวโดยหาแหล่งผลิตใหม่ สะสมสต็อกสูงขึ้น และส่งผ่านต้นทุนไปยังผู้ซื้อได้พอสมควร นอกจากนี้ ยังได้รับความช่วยเหลือด้านสภาพคล่องจาก ธพ. เพื่อหล่อเลี้ยงธุรกิจให้ดำเนินการต่อไปได้ สำหรับ**กลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ธุรกิจ SMEs) มีความเปราะบางเพิ่มขึ้นเช่นกัน** จากรายได้ที่ขยายตัวต่ำกว่าคาดหรือหดตัวตามภาวะเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวช้าและไม่ทั่วถึง ต้นทุนราคาพลังงานและวัตถุดิบที่สูงขึ้น รวมถึงการส่งผ่านต้นทุนที่ทำได้จำกัดกว่าธุรกิจขนาดใหญ่ ขณะที่ฐานะการเงินของธุรกิจ SMEs โดยรวมยังค่อนข้างเปราะบาง โดยเฉพาะบางธุรกิจที่ยังไม่ฟื้นตัวจากสถานการณ์โควิด-19 ได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ ธุรกิจ SMEs ยังเผชิญกับข้อจำกัดเชิงโครงสร้างทั้งด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและการมีต้นทุนทางการเงินที่เหมาะสม สะท้อนถึงการจัดสรรเงินทุนที่ไม่มีประสิทธิภาพ (misallocation of capital: misallocation) โดยกลุ่มธุรกิจ SMEs ที่มีประสิทธิภาพสูงยังเข้าถึงสินเชื่อจากระบบ ธพ. ได้ในสัดส่วนที่ต่ำกว่าธุรกิจขนาดใหญ่มาก และเผชิญกับต้นทุนทางการเงินที่สูงกว่า ส่งผลให้การปรับตัวของธุรกิจ SMEs เพื่อรองรับผลกระทบจากสถานการณ์สงครามหรือเพื่อการเติบโตในระยะถัดไปทำได้จำกัด ดังนั้น จึงควรติดตามผลกระทบจากสถานการณ์ที่มีต่อธุรกิจ SMEs ทั้งในแง่ของความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง คุณภาพสินเชื่อ รวมถึงประสิทธิภาพการจัดสรรเงินทุนอย่างใกล้ชิด

2) ภาคอสังหาริมทรัพย์ แรงกดดันจากการเก็งกำไรมีจำกัด ตามภาวะตลาดที่ชะลอตัวต่อเนื่องตามกำลังซื้อของครัวเรือนที่ยังคงอ่อนแอและมีอุปทานคงค้างสะสมอยู่ในระดับสูง ขณะเดียวกันผู้พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ (developer) ก็ได้รับผลกระทบจากต้นทุนค่าก่อสร้างที่เพิ่มสูงขึ้น แต่การส่งผ่านต้นทุนไปยังผู้ซื้อทำได้ค่อนข้างจำกัด ส่งผลให้สภาพคล่องของ developer ตึงตัวขึ้น โดยเฉพาะ developer ที่ระดมทุนผ่านการออกตราสารหนี้ที่ให้อัตราผลตอบแทนสูง (high yield bond: HY bond) อย่างไรก็ดี ในช่วงที่ผ่านมา developer ได้พยายามปรับตัวเพื่อลดผลกระทบจากสถานการณ์สงคราม อาทิ ชะลอการเปิดโครงการใหม่ การทำสัญญากับผู้รับเหมาก่อสร้างและผู้ผลิตเพื่อตรึงราคาไว้ล่วงหน้า การเร่งระบายอุปทานคงค้างที่มีอยู่และเสนอทางเลือก “เช่าเพื่อซื้อ” ซึ่งเป็นการเอื้อให้ผู้ซื้อสามารถสร้างประวัติการชำระเงินเพื่อเพิ่มโอกาสที่จะเข้าถึงสินเชื่อได้ในอนาคต ดังนั้น ภายใต้สถานการณ์ความไม่แน่นอนของสงครามในตะวันออกกลาง จึงควรติดตามพัฒนาการความเสี่ยงของตลาดอสังหาริมทรัพย์อย่างใกล้ชิด ทั้งภาวะตลาดที่ยังคงซบเซาและฐานะการเงินของ developer บางรายที่เปราะบางมากขึ้น ซึ่งอาจนำไปสู่ความเสี่ยงในภาคส่วนอื่น ๆ ของระบบการเงิน เช่น การผิดนัดชำระหนี้ของผู้กู้สินเชื่อและผู้ออกตราสารหนี้ที่จะครบกำหนดในระยะข้างหน้า

3) ภาคครัวเรือนเปราะบางมากขึ้น จากผลกระทบด้านความผันผวนของรายได้ (income shock) และค่าครองชีพที่ปรับเพิ่มขึ้นจากผลของสถานการณ์สงคราม จากการวิเคราะห์ฐานะการเงินของครัวเรือนที่คาดว่าจะมีความเสี่ยง (household at risk) พบว่า ภายใต้สถานการณ์ปัจจุบันมีครัวเรือนประมาณร้อยละ 30 ของครัวเรือนทั้งหมดที่อาจมีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ทำให้ครัวเรือนบางกลุ่มมีความจำเป็นต้องใช้เงินออมที่มีอยู่หรือแปลงสินทรัพย์ทางการเงินที่ลงทุนไปก่อนหน้าเป็นสภาพคล่องเพื่อใช้ในการดำรงชีพ ดังนั้น ภายใต้สถานการณ์สงครามที่ยังมีความไม่แน่นอน จึงต้องติดตามความเปราะบางของครัวเรือนกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้น้อยและเงินออมที่ต่ำ กลุ่มเกษตรกรที่อาจได้รับผลกระทบเพิ่มเติมจากภัยแล้งที่คาดว่าจะมีความรุนแรงเพิ่มขึ้นในปีนี้ และกลุ่มผู้ประกอบอาชีพอิสระที่จะได้รับผลกระทบจาก income shock และต้นทุนที่ปรับสูงขึ้น ซึ่งอาจกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้และคุณภาพสินเชื่อของผู้กู้รายย่อยในระยะต่อไป

ความเปราะบางที่มีมากขึ้นในภาคธุรกิจ ภาคอสังหาริมทรัพย์ และภาคครัวเรือนดังกล่าวอาจส่งผลกระทบเชื่อมโยงมาสู่ภาคการเงิน จากความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ที่มีแนวโน้มด้อยลง โดยเฉพาะธุรกิจ SMEs และครัวเรือนกลุ่มเปราะบาง อย่างไรก็ดี **ระบบสถาบันการเงินของไทยโดยรวมยังมีฐานะการเงินที่เข้มแข็ง (resilience) และสามารถรองรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้** โดย ธพ. และ SFIs มีเงินกองทุนและการกันสำรองในระดับสูง ซึ่งเอื้อต่อการให้ความช่วยเหลือประคับประคองลูกหนี้ ผ่านการปรับโครงสร้างหนี้เชิงป้องกัน (pre-emptive debt restructuring) และดูแลลูกหนี้ภายใต้มาตรการภาครัฐอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ขณะที่ **NBRLs มีฐานะการเงินโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี** แม้คุณภาพสินเชื่ออาจด้อยลงบ้างตามความเปราะบางของภาคครัวเรือน แต่คาดว่ายังบริหารจัดการได้ เนื่องจากมีกำไรสะสมที่สูง **อย่างไรก็ดี ยังต้องติดตามพัฒนาการของสินเชื่อ Buy Now Pay Later (BNPL) ที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว** และอาจส่งผลต่อวินัยทางการเงินของประชาชนและเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือนในระยะยาวได้

โดยปัจจุบันธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) อยู่ระหว่างการศึกษาและพิจารณาออกเกณฑ์การกำกับดูแลผู้ให้สินเชื่อเพิ่มเติมให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับพัฒนาการของธุรกิจดังกล่าว สำหรับ **สอ. โดยรวมมีฐานะการเงินในระดับดี** เงินให้สินเชื่อและเงินลงทุนยังขยายตัวได้ สามารถสนับสนุนสภาพคล่องแก่ครัวเรือนได้อีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ **ธุรกิจประกันภัยโดยรวมมีฐานะการเงินมั่นคงและมีสภาพคล่องเพียงพอ** แม้การเติบโตของรายได้จะชะลอลง เนื่องจากการออมของครัวเรือนที่ลดลงและมีภาระการเคลมที่สูงขึ้น ด้าน**ตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชนยังทำหน้าที่เป็นแหล่งระดมทุนได้ตามปกติและมีความเสี่ยงในการต่ออายุตราสารหนี้เมื่อครบกำหนด (rollover risk) ต่ำ** โดยนักลงทุนยังคงลงทุนในตราสารหนี้ที่มีคุณภาพซึ่งมีอันดับความน่าเชื่อถือในระดับที่ลงทุนได้ (flight-to-quality) ขณะที่กองทุนเปิดตราสารหนี้ (daily fixed income: DFI) ยังไม่พบสัญญาณความเสี่ยงของการไถ่ถอนที่มีนัยสำคัญ

ภายใต้สถานการณ์สงครามที่มีความไม่แน่นอนสูงและอาจยืดเยื้อต่อไประยะหนึ่ง จึงยังมีความจำเป็นที่ต้องติดตามพัฒนาการความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจจริงและเสถียรภาพของระบบการเงินอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะ 1) ความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้กลุ่มเปราะบางที่อาจด้อยลง 2) ความเสี่ยงด้าน rollover risk ในตลาดตราสารหนี้ ทั้งในกลุ่ม HY bond และตราสารหนี้ของภาคอสังหาริมทรัพย์ และ 3) ความผันผวนในตลาดการเงินที่อาจส่งผลต่อพฤติกรรมการลงทุน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้อาจกระทบต่อความสามารถของภาคการเงินในการทำหน้าที่สนับสนุนภาคเศรษฐกิจจริงในระยะต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากสถานการณ์มีความรุนแรงมากขึ้น

ในช่วงที่ผ่านมา ภาครัฐและหน่วยงานกำกับดูแลได้ดำเนินมาตรการเพื่อบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์สงคราม โดยใช้สถาบันการเงินเป็นตัวกลางในการส่งผ่านความช่วยเหลือ ได้แก่ **การบรรเทาภาระหนี้เดิม**ของภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจ ผ่านการปรับโครงสร้างหนี้เชิงป้องกัน หรือช่วยลูกหนี้ที่เปราะบางให้สามารถปิดหนี้ได้เร็วและราบรื่น อาทิ โครงการ ปิดหนี้ไว ไปต่อได้ และการขยายระยะเวลาการใช้สิทธิซื้อทรัพย์สินคืนภายใต้โครงการ พักทรัพย์ พักหนี้ เป็นต้น และ**การสนับสนุนด้านสภาพคล่อง** เพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าถึงสภาพคล่องของภาคธุรกิจในช่วงที่ภาวะการเงินตึงตัว และส่งเสริมการปรับตัวเพื่อยกระดับศักยภาพ อาทิ โครงการ SMEs Credit Boost และ SMEs Secure+ เป็นต้น นอกจากนี้ **ธปท. ยังดำเนินมาตรการเฉพาะจุด** เช่น การขยายระยะเวลาการผ่อนคลายเกณฑ์การกำหนดเพดานอัตราส่วนการให้สินเชื่อต่อมูลค่าหลักประกัน (Loan to value ratio: LTV) ของสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่ออื่นที่เกี่ยวเนื่องกับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย เพื่อสนับสนุนการเข้าถึงสินเชื่อของครัวเรือนที่ยังมีกำลังซื้อและช่วยประคับประคองความเชื่อมั่นของตลาดอสังหาริมทรัพย์โดยรวม

บทที่ 1 สถานการณ์สงครามในตะวันออกกลางและนัยต่อความเสี่ยงเสถียรภาพระบบการเงินไทย

สถานการณ์สงครามในตะวันออกกลางที่ทวีความรุนแรงตั้งแต่ช่วงต้นปี 2569 ส่งผลให้ความเสี่ยงด้านภูมิรัฐศาสตร์สูงขึ้นอย่างฉับพลัน (ภาพที่ 1) และกระทบต่อเสถียรภาพระบบการเงินโลก ผ่านการเพิ่มขึ้นของราคาพลังงาน การขาดแคลนวัตถุดิบประเภทต่าง ๆ รวมถึงความผันผวนในตลาดการเงินโลกที่สูงขึ้นเป็นระยะ

ภาพที่ 1: Geopolitical Risk (GPR) Index

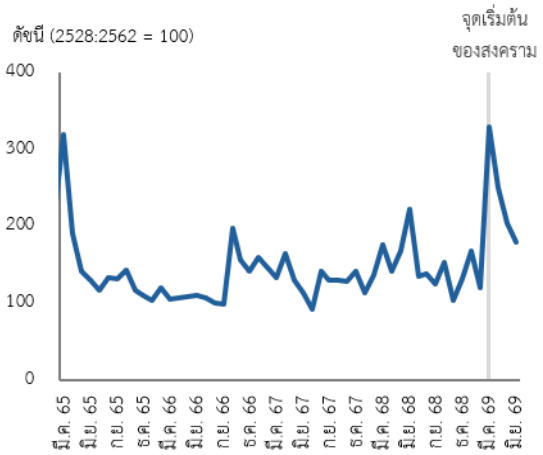

ที่มา: Dario Caldara and Matteo

นอกจากนี้ สถานการณ์สงครามยังกระทบต่อห่วงโซ่อุปทาน (supply chain) ในอุตสาหกรรมการผลิตหลายประเภท และยังเป็นปัจจัยที่บั่นทอนเสถียรภาพระบบการเงินของประเทศตลาดเกิดใหม่รวมทั้งประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญ โดยขนาดของผลกระทบขึ้นอยู่กับความรุนแรงและความยืดเยื้อของสถานการณ์สงคราม ตลอดจนความสามารถในการรองรับความเสี่ยงของแต่ละประเทศ สำหรับประเทศไทยถือว่ามีความอ่อนไหวต่อสถานการณ์สงครามดังกล่าวค่อนข้างมาก เนื่องจากมีการพึ่งพาการนำเข้าน้ำมันจากภูมิภาคตะวันออกกลางในสัดส่วนที่สูงถึงกว่าร้อยละ 60 ของปริมาณการนำเข้าน้ำมันดิบโดยรวม แม้ปริมาณน้ำมันสำรอง (ภาพที่ 2) และน้ำมันที่อยู่ระหว่างนำเข้าก็ยังมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการใช้ไปอีกสักระยะหนึ่ง นอกจากนี้ ความสามารถในการรองรับสถานการณ์วิกฤตของประเทศไทยยังลดน้อยลงเมื่อเทียบกับในอดีต

ภาพที่ 2: สัดส่วนการพึ่งพาน้ำมันดิบนำเข้าจากตะวันออกกลาง เทียบกับจำนวนวันของน้ำมันในคลังสำรอง

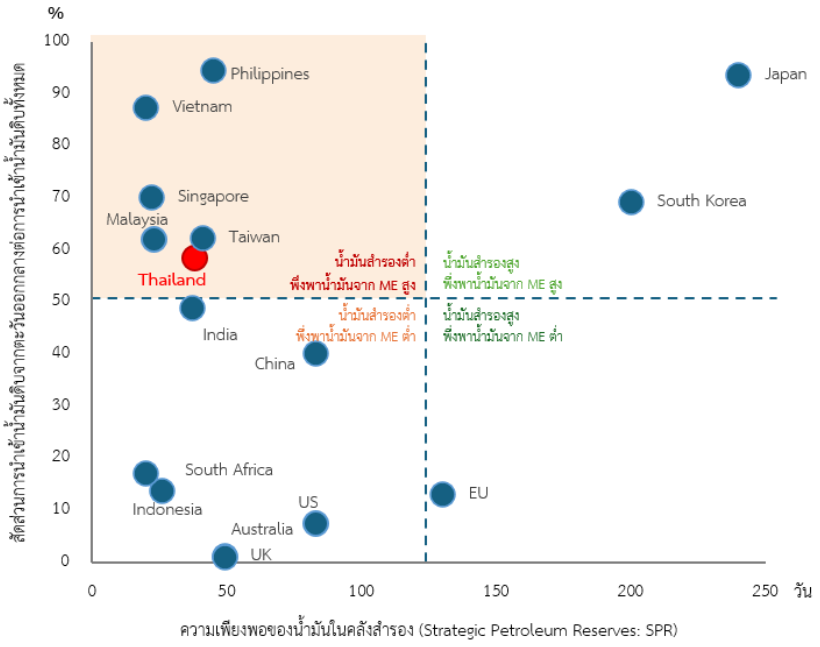

ที่มา: ITC Trade map รวบรวมโดย ธปท. และ SPR รวบรวมจากนักวิเคราะห์ที่ประเมินในช่วงต้นของสงคราม (มี.ค. 69)

เนื่องจากการฟื้นตัวจากวิกฤตที่ผ่านมายังมีช่องว่างและไม่ทั่วถึง รวมถึงมีความเปราะบางเชิงโครงสร้างในหลายด้าน อาทิ หนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูง พื้นที่ทางการคลังที่มีข้อจำกัดมากขึ้น ความสามารถในการแข่งขันที่ด้อยลง และความเหลื่อมล้ำที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ เศรษฐกิจของไทยยังเติบโตต่ำกว่าระดับศักยภาพต่อเนื่องกันมาเป็นระยะเวลานาน (ภาพที่ 3) ทำให้ความสามารถในการรองรับผลกระทบต่อเศรษฐกิจ (buffer) ต่อปัจจัยเสี่ยงภายนอกที่เข้ามากระทบจึงบางลงด้วย จึงจำเป็นต้องติดตามพัฒนาการความเสี่ยงอย่างใกล้ชิด

ภาพที่ 3: GDP ของไทยและประเทศอื่นในภูมิภาค

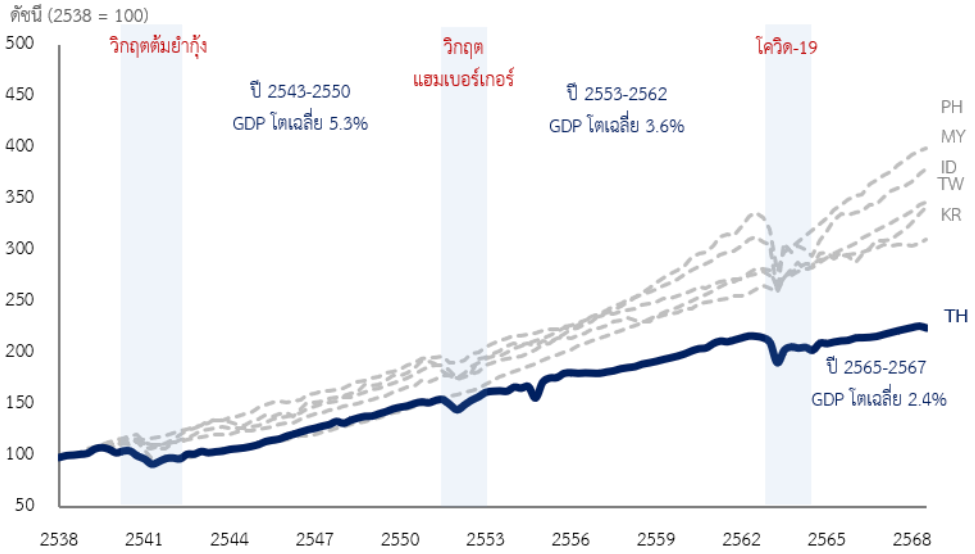

หมายเหตุ: ข้อมูล GDP รายไตรมาสปรับฤดูกาล ถึง Q3-68
ที่มา: CEIC คำนวณโดย ธปท.

สำหรับผลกระทบระยะสั้นจากราคาพลังงานที่ปรับตัวสูงขึ้น เริ่มเห็นการส่งผ่านราคาไปยังสินค้าอุปโภคบริโภคหลายรายการ อาทิ ค่าโดยสารสาธารณะ อาหารสำเร็จรูป รวมถึงอุปกรณ์ซักล้างทำความสะอาด ตามต้นทุนวัตถุดิบที่สูงขึ้น (ภาพที่ 4) โดยจากแบบสำรวจความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจ (BSI survey) พบว่าธุรกิจที่มีแนวโน้มจะปรับราคาสินค้าในอีก 3 เดือนข้างหน้ามีสัดส่วนที่สูงกว่าช่วงสถานการณ์สงครามระหว่างรัสเซียและยูเครน อย่างไรก็ตาม ธุรกิจมีอัตราการปรับราคาสินค้าที่แตกต่างกัน (ภาพที่ 5) สะท้อนขีดความสามารถในการส่งผ่านต้นทุนของแต่ละธุรกิจที่ไม่เท่ากัน ซึ่งอาจส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรของบางธุรกิจด้อยลง นอกจากนี้ ราคาสินค้าที่เพิ่มขึ้นย่อมส่งผลกระทบต่อค่าครองชีพและกำลังซื้อที่แท้จริงของครัวเรือนในระยะต่อไปเช่นกัน

ภาพที่ 4: ดัชนีราคาสินค้าในอัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน

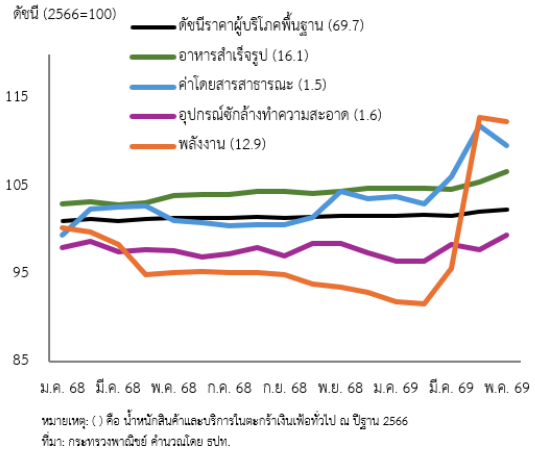

หมายเหตุ: ( ) คือ น้ำหนักสินค้าและบริการในตะกร้าเงินเฟ้อทั่วไป ณ ปีฐาน 2566
ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ คำนวณโดย ธปท.

ภาพที่ 5: ผลสำรวจการขึ้นราคาของธุรกิจใน 3 เดือนข้างหน้าจากต้นทุนที่เพิ่มขึ้น

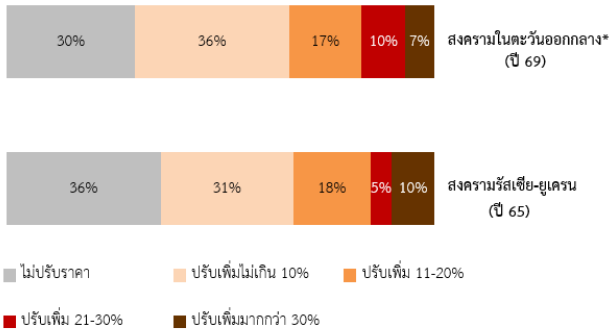

หมายเหตุ: * ข้อมูลฉบับเดือนของ BSI Special เดือน เม.ย. 69
(ข้อมูลแตกต่างจากที่เผยแพร่ในรายงานนโยบายการเงิน ไตรมาสที่ 1 ปี 2569 ซึ่งเป็นข้อมูลเบื้องต้น)
% แสดงถึงสัดส่วนของผู้ตอบแบบสอบถาม
ที่มา: BSI special เดือน เม.ย. 65 และ 69

การประเมินผลกระทบต่อเสถียรภาพระบบการเงินจะเป็นการวิเคราะห์ผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยง 3 ด้านที่สำคัญ (ภาพที่ 6) ได้แก่

ภาพที่ 6: ช่องทางการส่งผ่านความเสี่ยงจากสถานการณ์สงครามในตะวันออกกลางต่อ สง. และเสถียรภาพระบบการเงินไทย

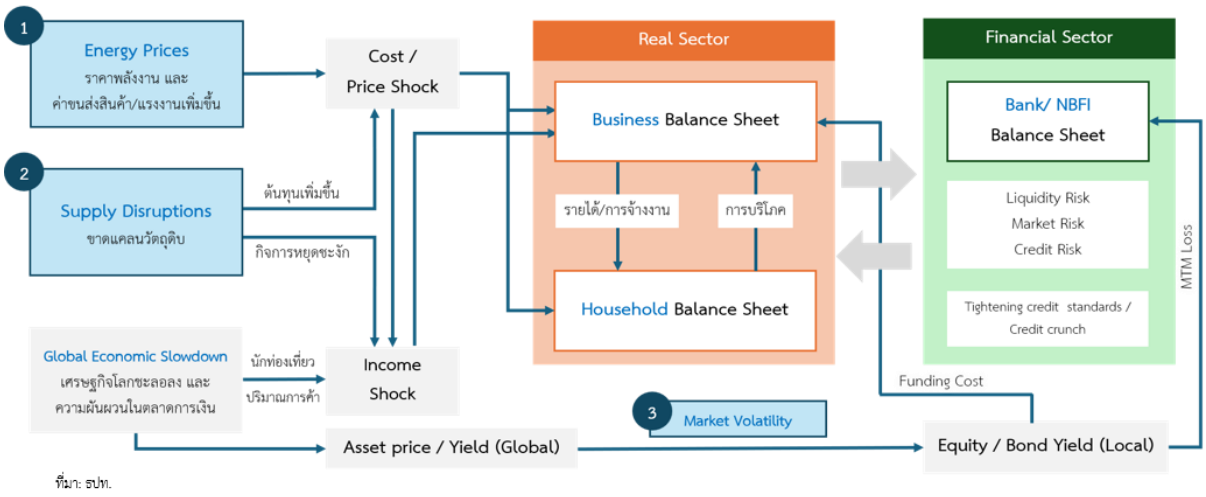

ที่มา: ธปท.

1) ราคาพลังงานที่ปรับเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จะส่งผลกระทบโดยตรงต่อต้นทุนการผลิตของภาคธุรกิจและค่าครองชีพของภาคครัวเรือน **สำหรับภาคธุรกิจ** ขนาดของผลกระทบต่อต้นทุนขึ้นอยู่กับ **สัดส่วนการใช้พลังงานและเชื้อเพลิง (energy intensity)** ที่แตกต่างกันตามโครงสร้างการผลิตของแต่ละธุรกิจ (ประมาณร้อยละ 3 - 44 ของต้นทุนรวม) โดยกลุ่มธุรกิจที่ได้รับผลกระทบค่อนข้างมาก ได้แก่ ธุรกิจขนส่ง วัสดุก่อสร้าง และภาคเกษตร รวมถึงกลุ่มท่องเที่ยวและโรงแรมที่อาจได้รับผลกระทบทางอ้อมจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะชะลอลง หากสายการบินมีการปรับเพิ่มค่าธรรมเนียมน้ำมันเชื้อเพลิง นอกจากนี้ ขนาดของผลกระทบยังขึ้นอยู่กับ**ความสามารถในการส่งผ่านต้นทุนไปยังผู้บริโภค (cost pass-through)** โดยบางกลุ่มธุรกิจ เช่น ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ธุรกิจ SMEs) กลุ่มธุรกิจที่มีการแข่งขันสูง หรืออยู่ภายใต้รายการสินค้าควบคุม มักจะมีข้อจำกัดในการปรับขึ้นราคาสินค้าและบริการ ดังนั้น จึงควร

ติดตามความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจเหล่านี้อย่างใกล้ชิด เพราะจะส่งผลเชื่อมโยงไปยังคุณภาพสินเชื่อของสถาบันการเงิน **ส่วนภาคครัวเรือน** จะเผชิญกับแนวโน้มค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้นจากการปรับขึ้นราคาสินค้าหลายรายการ ซึ่งจะกดดันกำลังซื้อของภาคครัวเรือนและเพิ่มความเปราะบางต่อฐานะการเงินของครัวเรือน โดยเฉพาะกลุ่มรายได้น้อยและกลุ่มที่มีภาระหนี้สูง ทั้งนี้ ภายใต้สถานการณ์สงครามที่คลี่คลายลงบ้างแต่ยังมีความไม่แน่นอนอยู่ จึงจำเป็นต้องติดตามพัฒนาการของเงินเฟ้อด้านอุปทานว่าจะมีแรงส่งต่อเนื่องและขยายตัวในวงกว้างหรือไม่ รวมถึงความสามารถในการปรับตัวต่อต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นของภาคธุรกิจและครัวเรือน

2) ปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบ (supply disruptions) ชั่วคราว แม้ความรุนแรงของสถานการณ์สงครามจะคลี่คลายลงบ้างในปัจจุบัน แต่ supply disruptions ในระยะแรกและการทำลายโครงสร้างพื้นฐานการผลิตสินค้าต้นน้ำหลายประเภทอาจต้องใช้ระยะเวลาในการซ่อมแซมและฟื้นตัว ซึ่งเป็นความเสี่ยงต่อห่วงโซ่อุปทานของโลก เนื่องจากปริมาณวัตถุดิบที่กลับเข้าสู่ตลาดยังต่ำกว่าระดับก่อนเกิดสงคราม โดยอาจต้องติดตามผลกระทบใน 2 กลุ่มธุรกิจหลัก (ภาพที่ 7) ได้แก่ (1) **กลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรง (direct impact)** จากการขาดแคลนวัตถุดิบจนอาจทำให้การผลิตหยุดชะงักหรือมีความเสี่ยงในการบริหารทรัพยากรสูงขึ้นมาก ได้แก่ ธุรกิจผลิตน้ำมัน (โรงกลั่น) ธุรกิจผลิตไฟฟ้าที่พึ่งพาก๊าซธรรมชาติเหลว (Liquefied Natural Gas: LNG) กลุ่มปิโตรเคมีที่ขาดแคลนแนฟทา (Naphtha) และโพรเพน (Propane) วัสดุก่อสร้าง การประมง การขนส่ง ตลอดจนกลุ่มอิเล็กทรอนิกส์ที่ขาดแคลนวัตถุดิบจำพวกฮีเลียม (Helium) และ (2) **กลุ่มที่ได้รับผลกระทบทางอ้อม (indirect impact)** ได้แก่ อุตสาหกรรมกลางน้ำและปลายน้ำที่ได้รับผลกระทบในลำดับถัดมา (second-round effect) อาทิ การเกษตร (จากการขาดแคลนปุ๋ยเคมี) กลุ่มบรรจุภัณฑ์ อาหารและเครื่องดื่ม เครื่องใช้ไฟฟ้า ยานยนต์และชิ้นส่วน รวมถึงผลิตภัณฑ์ยาง (จากการขาดแคลนเม็ดพลาสติก สี และยางสังเคราะห์) ตลอดจนภาคการก่อสร้าง

ดังนั้น ความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นจากทั้งสองปัจจัยข้างต้นย่อมลดทอนความสามารถในการชำระหนี้ของภาคธุรกิจและครัวเรือน และเพิ่มแรงกดดันต่อคุณภาพสินเชื่อของสถาบันการเงิน (สง.) โดยเฉพาะจากลูกหนี้ที่มีฐานะการเงินเปราะบางอยู่เดิม ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จะติดตามพัฒนาการของคุณภาพสินเชื่อในระยะต่อไปอย่างใกล้ชิด

ภาพที่ 7: กลุ่มธุรกิจที่ได้รับผลกระทบสูงจากปัญหา Supply Disruptions

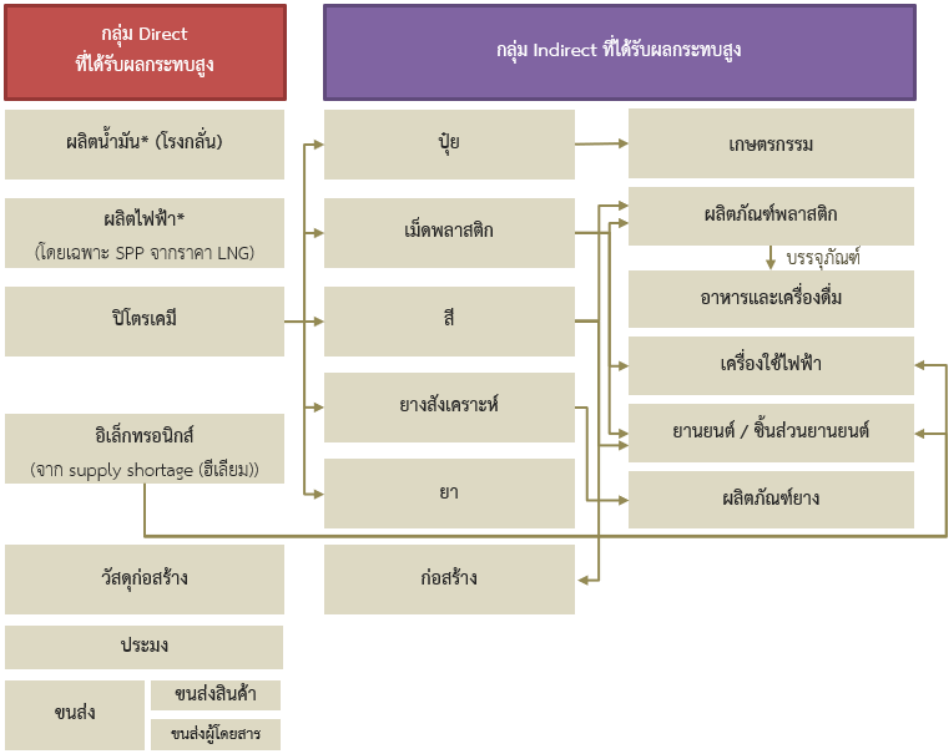

หมายเหตุ: ภาคการผลิตน้ำมันและผลิตไฟฟ้าสามารถส่งผ่านผลกระทบไปยังทุก sector โดยภาคการผลิตน้ำมันจะส่งผ่านผลกระทบผ่านภาคการขนส่ง ซึ่งจะกระทบต่อ sector อื่น ๆ
ที่มา: ธปท.

3) ความผันผวนของราคาสินทรัพย์และอัตราผลตอบแทนในตลาดการเงิน (market volatility) เพิ่มขึ้น จากสถานการณ์สงครามสะท้อนจากดัชนีความผันผวนของตลาดหุ้นและตลาดตราสารหนี้โลกที่ปรับสูงขึ้นในช่วงไตรมาสที่ 2 ของปี 2569 (ภาพที่ 8) ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการคาดการณ์เงินเฟ้อที่เพิ่มสูงขึ้นตามราคาน้ำมันและราควัตถุดิบจากแหล่งผลิตในตะวันออกกลาง ขณะเดียวกันนักลงทุนบางส่วนก็มีการปรับคาดการณ์ทิศทางนโยบายการเงินของธนาคารกลางประเทศเศรษฐกิจหลักว่าจะมีการตึงตัวขึ้นเพื่อดูแลแรงกดดันเงินเฟ้อที่มีมากขึ้น ส่งผลให้ตลาดการเงินโลกมีความผันผวนที่สูงขึ้นตามมาอย่างมีนัยสำคัญ

ภาพที่ 8: VIX และ MOVE Index

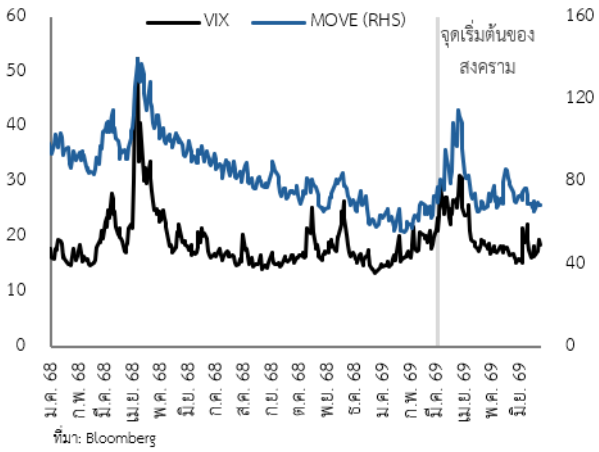

ที่มา: Bloomberg

อย่างไรก็ดี ความผันผวนของตลาดการเงินโลกส่งผลกระทบต่อตลาดการเงินของไทยค่อนข้างจำกัด สะท้อนจากอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลไทยที่ผันผวนในช่วงสั้น ๆ และกลับมาเคลื่อนไหวมีเสถียรภาพมากขึ้นตามสถานการณ์ที่เริ่มคลี่คลาย แม้อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลระยะยาวของไทยจะปรับสูงขึ้นบ้างในบางช่วง แต่ก็ไม่ได้ส่งผลให้เกิดความตื่นตระหนกและเกิดแรงเทขายพันธบัตรที่น่ากังวล

นอกจากนี้ ยังต้องติดตามเสถียรภาพการคลังในระยะข้างหน้าอย่างใกล้ชิด เนื่องจากฐานะการคลังที่ด้อยลง ทั้งระดับหนี้สาธารณะและอัตราส่วนภาระดอกเบี้ยต่อรายได้ที่อยู่ในระดับสูงและเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ส่วนหนึ่งจากการออกพระราชกำหนด (พ.ร.ก.) กู้เงิน 4 แสนล้านบาท (รายละเอียดในบทที่ 3) ที่อาจกระทบต่อการประเมินอันดับความน่าเชื่อถือของประเทศไทยโดยสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ (credit rating agencies) ซึ่งจะมีนัยโดยตรงต่อเสถียรภาพตลาดการเงิน ตลอดจนต้นทุนการกู้ยืมของทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งนี้ จากแผนการคลังระยะปานกลาง ระดับหนี้สาธารณะของไทยยังคงอยู่ภายใต้กรอบวินัยการเงินการคลังที่กำหนดเพดานไว้ที่ร้อยละ 70 ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ภายใต้ข้อสมมติว่าจะมีการปฏิรูปการคลัง ทั้งเพิ่มรายได้และลดรายจ่าย โดยเฉพาะการเพิ่มอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ซึ่งหากไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนอาจทำให้อัตราส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP เพิ่มขึ้นต่อเนื่องจนเกินเพดาน และส่งผลให้ภาระดอกเบี้ยจ่ายต่อรายได้ของภาครัฐโน้มสูงขึ้นต่อเนื่องตามระดับหนี้สาธารณะอีกด้วย

บทถัดไปของรายงานจะเป็นการวิเคราะห์ผลกระทบของสถานการณ์สงครามในแต่ละภาคส่วนของเศรษฐกิจ ทั้งต่อภาคเศรษฐกิจจริงและภาคการเงินโดยรวม เพื่อประเมินความเสี่ยงเชิงระบบและความสามารถของระบบการเงินไทยในการรองรับแรงกระแทกภายใต้สถานการณ์ความไม่แน่นอนที่ยังอยู่ในระดับสูง

บทที่ 2 การประเมินความเสี่ยงของภาคเศรษฐกิจจริงและภาคการเงิน

2.1 ภาคธุรกิจ

2.1.1 กลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีความสำคัญต่อระบบการเงิน

กลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีความสำคัญต่อระบบการเงิน (Systemically Important Corporations: SiCorp) ยังคงมีภาระหนี้อยู่ในระดับสูง สะท้อนจากการที่บริษัทจดทะเบียนในกลุ่มดังกล่าวสามารถปรับลดภาระหนี้ได้ช้ากว่าบริษัทจดทะเบียนอื่นในประเทศ รวมถึงบริษัทในต่างประเทศ นับตั้งแต่ช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 (ภาพที่ 9) ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจที่ยังไม่กระจายตัวอย่างทั่วถึง (K-shaped recovery) ทำให้ สง. มีความกังวลต่อความเสี่ยงด้านเครดิตของธุรกิจบางกลุ่ม ขณะที่นักลงทุนยังคงให้ความสำคัญกับการลงทุนในตราสารหนี้ที่มีคุณภาพสูง (flight-to-quality) ส่งผลให้ SiCorp สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนและระดมสภาพคล่องได้มากกว่าธุรกิจทั่วไป **อย่างไรก็ดี ภาระหนี้ที่อยู่ในระดับสูงยังเป็นปัจจัยที่เพิ่มความเปราะบางให้แก่ SiCorp บางราย** โดยผลการประเมินความสามารถในการทำกำไรและความสามารถในการชำระหนี้ของบริษัทในกลุ่ม SiCorp ณ ปี 2568 พบว่า บางบริษัทมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นจากผลประกอบการและความสามารถในการชำระหนี้ที่อ่อนแอลงอย่างต่อเนื่อง (ภาพที่ 10) รวมถึงผลจากปัจจัยเฉพาะตัวของธุรกิจที่กดดันให้ SiCorp บางรายมีความเปราะบางเพิ่มเติม

ภาพที่ 9: ภาระหนี้ของบริษัทในกลุ่ม SiCorp

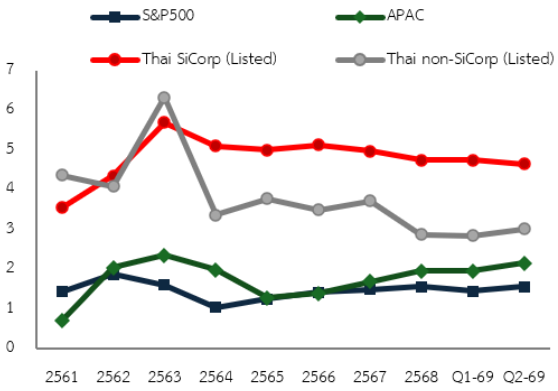

หมายเหตุ: ข้อมูล Thai SiCorp และ non-SiCorp เฉพาะที่อยู่ใน SET100
ที่มา : ตลท. และ Bloomberg คำนวณโดย ธปท.

ภาพที่ 10: ผลการดำเนินงานและความสามารถในการชำระหนี้ SiCorp

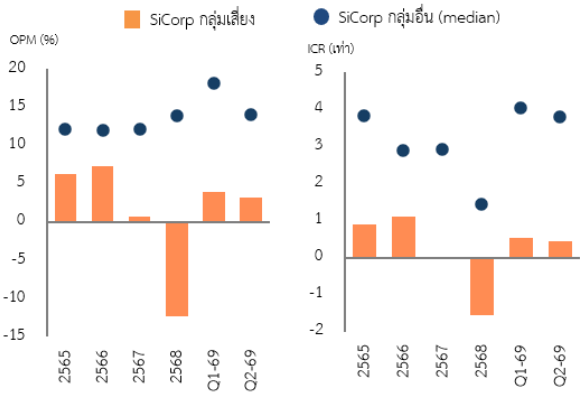

หมายเหตุ: SiCorp กลุ่มเสี่ยง คือ กลุ่มที่มีผลการดำเนินงานขาดทุนต่อเนื่อง มีภาระหนี้อยู่ในระดับสูง และมีสภาพคล่องไม่เพียงพอชำระหนี้ในระยะสั้น
ที่มา : ตลท.

สำหรับผลกระทบจากสถานการณ์สงครามทำให้กลุ่ม SiCorp ส่วนใหญ่เผชิญต้นทุนที่เพิ่มขึ้นตามราคาพลังงานและ supply disruptions เมื่อประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (liquidity gap) ของบริษัทในกลุ่ม SiCorp ภายใต้ข้อสมมติ ดังนี้ (1) ราคาน้ำมันดีเซลเฉลี่ยทั้งปี 2569 เพิ่มขึ้นจาก 32 บาทต่อลิตร เป็น 38 บาทต่อลิตร หรือประมาณร้อยละ 20 รวมถึงต้นทุนวัตถุดิบสำคัญและอื่น ๆ อาทิ ปุ๋ย เม็ดพลาสติก และค่าไฟฟ้าที่ปรับสูงขึ้นเช่นกัน (ภาพที่ 11) (2) supply disruptions ส่งผลให้รายได้ของธุรกิจปรับลดลงจากการปรับลดกำลังการผลิต และ (3) cost pass-through ที่ขึ้นอยู่กับลักษณะของธุรกิจและระดับการแข่งขัน พบว่า ภายใต้บริบทที่มีแรงกดดันหลายด้าน กลุ่ม SiCorp บางแห่งจะมีความเสี่ยงด้านสภาพคล่องมากขึ้น

(ภาพที่ 12) โดยสามารถจำแนกกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ดังกล่าวได้เป็น 2 กลุ่ม คือ **1) กลุ่มธุรกิจที่มีความเปราะบางอยู่เดิมและได้รับแรงกดดันด้านต้นทุนเพิ่มเติม** ได้แก่ กลุ่มธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ที่เผชิญกับอุปสงค์ที่อ่อนแออยู่ก่อนแล้ว เมื่อเผชิญกับต้นทุนค่าวัสดุก่อสร้างที่เพิ่มขึ้นก็ยิ่งกดดันให้ความสามารถในการทำกำไรลดลง กลุ่มธุรกิจปิโตรเคมีบางรายที่เผชิญปัญหาอุปทานส่วนเกิน (oversupply) และกลุ่มการค้าที่ได้รับผลกระทบจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่ลดลงในช่วงสงคราม **2) กลุ่มธุรกิจที่เผชิญผลกระทบจาก supply disruptions** ส่งผลให้ต้องปรับลดกำลังการผลิต เช่น กลุ่มปิโตรเคมีที่ต้องพึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบจากตะวันออกกลาง อย่างไรก็ดี SiCorp กลุ่มดังกล่าวสามารถปรับตัวโดยจัดหาแหล่งผลิตทดแทนได้

ภาพที่ 11: สัดส่วนต้นทุนที่เพิ่มขึ้นจากราคาน้ำมันต่อต้นทุนทั้งหมด

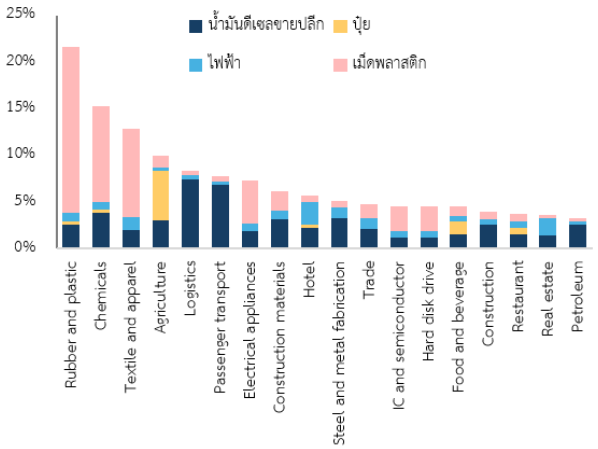

ที่มา: สศช. คำนวณโดย ธปท.

ภาพที่ 12: การประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity gap) ของบริษัทในกลุ่ม SiCorp ปี 2569 ภายใต้สถานการณ์สงคราม

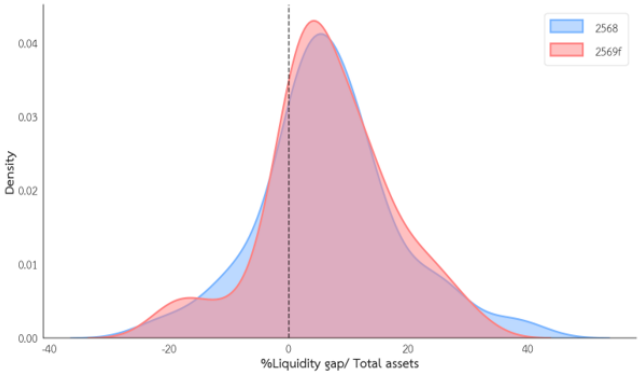

หมายเหตุ: การประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่องพิจารณาจากความเพียงพอของสินทรัพย์สภาพคล่องและกระแสเงินสดจากการดำเนินงานเพื่อรองรับภาระหนี้ ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและภาษีที่จะครบกำหนดในระยะ 1 ปีข้างหน้า
ที่มา : ตลท. คำนวณโดย ธปท.

อนึ่ง กลุ่ม SiCorp ส่วนใหญ่ยังมีฐานะการเงินที่เข้มแข็งและสามารถปรับตัวเพื่อรองรับความเสี่ยงที่เข้ามากระทบได้ ขณะที่ SiCorp บางรายที่มีความเปราะบางเพิ่มขึ้นยังมีความเชื่อมโยงกับภาคการเงินจำกัด โดยกลุ่ม 1) ที่เปราะบางอยู่เดิม โดยรวมมีภาระหนี้กับ สง. คิดเป็นร้อยละ 2.0 ของสินเชื่อธุรกิจทั้งระบบ และมียอดคงค้างตราสารหนี้ภาคเอกชนร้อยละ 1.9 ของยอดคงค้างตราสารหนี้ภาคเอกชนทั้งหมด ในขณะที่กลุ่ม 2) ที่มีความเสี่ยงเพิ่มเติมจาก supply disruptions โดยรวมมีภาระหนี้กับ สง. คิดเป็นร้อยละ 0.4 ของสินเชื่อธุรกิจทั้งระบบ และมีสัดส่วนยอดคงค้างตราสารหนี้คิดเป็นร้อยละ 0.4 ของยอดคงค้างตราสารหนี้ภาคเอกชนทั้งหมด (ภาพที่ 13) นอกจากนี้ แม้ SiCorp จะมีสภาพคล่องที่ตึงตัวขึ้น แต่ยังสามารถจัดหาสภาพคล่องจากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ได้ โดยเฉพาะจากตลาดตราสารหนี้ ซึ่งนักลงทุนยังคง flight-to-quality ทำให้ต้นทุนการระดมทุนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ (ภาพที่ 14 และ 15) **อย่างไรก็ดี ยังคงต้องติดตามผลการดำเนินงานของกลุ่ม SiCorp ดังกล่าวในระยะข้างหน้าอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะหากสถานการณ์มีความรุนแรงหรือยืดเยื้อเพิ่มขึ้น**

ภาพที่ 13: ยอดคงค้างสินเชื่อและตราสารหนี้ SiCorp ต่อสินเชื่อธุรกิจและตราสารหนี้ภาคเอกชนทั้งระบบ (มิ.ย. 69)

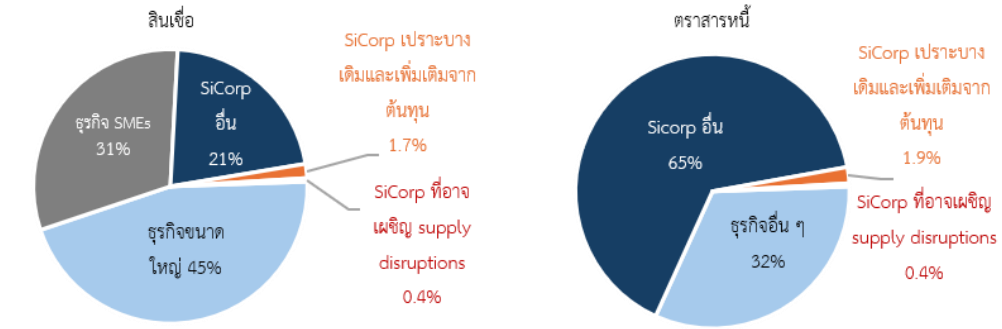

ที่มา: ธปท.

ที่มา: ก.ล.ต.

ภาพที่ 14: ส่วนต่างระหว่างอัตราผลตอบแทนตราสารหนี้ภาคเอกชนและพันธบัตรรัฐบาลถ่วงน้ำหนัก

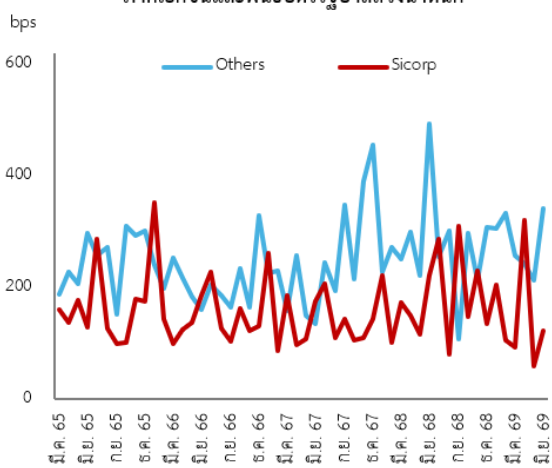

ที่มา: ThaiBMA คำนวณโดย ธปท.

ภาพที่ 15: Issuance & Maturity ตราสารหนี้ภาคเอกชน

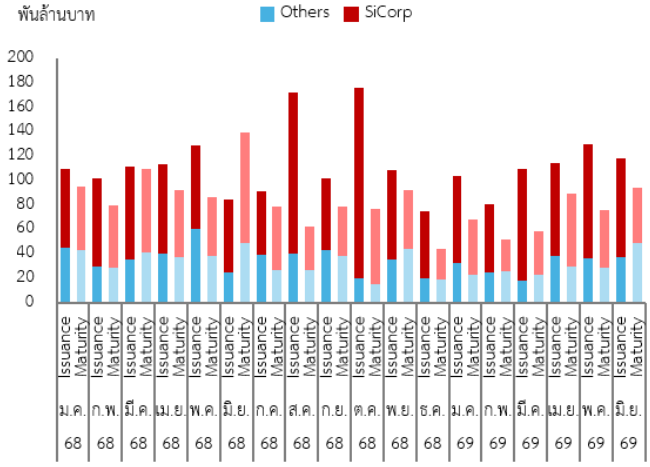

ที่มา: ThaiBMA คำนวณโดย ธปท.

2.1.2 กลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ธุรกิจ SMEs)

ธุรกิจ SMEs มีความเปราะบางมากขึ้นและมีความสามารถในการรองรับความผันผวนของรายได้ (income shock) ที่จำกัด ดังจะเห็นได้จากอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในส่วนที่มาจากธุรกิจ SMEs ยังต่ำกว่าในช่วงก่อนโควิด-19 (ภาพที่ 16) ซึ่งสะท้อนรายได้ของธุรกิจ SMEs ที่ฟื้นตัวช้าและไม่ได้รับอานิสงส์จากวัฏจักรอุตสาหกรรมการผลิตที่เน้นเทคโนโลยีซึ่งอยู่ในช่วงขาขึ้นมากนัก นอกจากนี้ ธุรกิจ SMEs ที่อยู่ในภาคการผลิตและการค้ายังเผชิญการแข่งขันด้านราคาที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในประเภทสินค้าที่ต้องแข่งขันกับการนำเข้าจากประเทศที่มีความได้เปรียบด้านต้นทุน (import flooding) ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบฐานะการเงินของธุรกิจ SMEs ในปัจจุบันกับในช่วงก่อนโควิด-19 (ช่วงปี 2562 ถึง ปี 2567) (ภาพที่ 17) พบว่า ธุรกิจ SMEs ที่มีฐานะการเงินสามารถรองรับ income shock ได้มีจำนวนลดลงจากร้อยละ 22.7 เหลือเพียงร้อยละ 7.7 ของจำนวนธุรกิจ SMEs ที่มีงบการเงินทั้งหมด ขณะที่ธุรกิจ SMEs กลุ่มที่ฐานะการเงินเปราะบางมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 24.1 มาอยู่ที่ร้อยละ 30.8 อีกทั้ง ธุรกิจ SMEs ที่มีฐานะการเงินปานกลางมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 53.3 มาอยู่ที่ร้อยละ 61.5

ภาพที่ 16: GDP ธุรกิจ SMEs

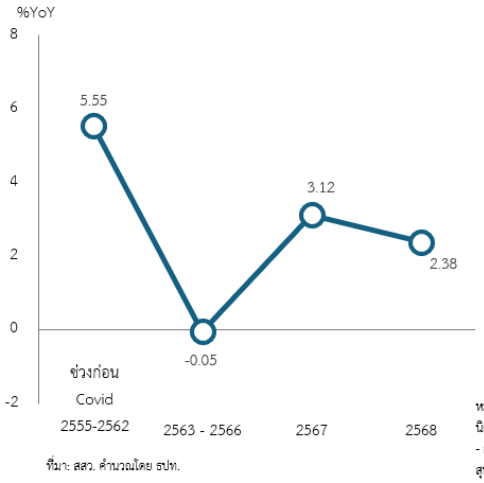

ที่มา: สสว. คำนวณโดย ธปท.

ภาพที่ 17: สัดส่วนธุรกิจ SMEs ที่มีฐานะการเงินเปราะบาง

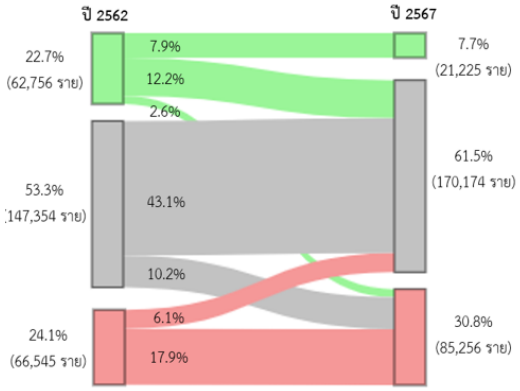

หมายเหตุ: ข้อมูลเฉพาะ SMEs ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล และนำส่งงบการเงินในปี 2560-2567 จำนวน 276,655 ราย โดยนิยามของแต่ละกลุ่ม ดังนี้
- กลุ่มฐานะการเงินเปราะบาง (สีแดง) คือ SMEs ที่เข้าเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่ 1) ส่วนของทุนติดลบ 2) ขาดทุนสุทธิต่อเนื่องติดต่อกัน 3 ปี หรือ 3) interest coverage ratio (ICR) < 1 ติดต่อกัน 3 ปี
- กลุ่มฐานะการเงินสามารถรองรับ income shock (สีเขียว) คือ SMEs ที่ไม่มีผลขาดทุน และมี ICR ≥ 1
ที่มา : กรมพัฒนาธุรกิจการค้า คำนวณโดย ธปท.

สถานการณ์สงครามในตะวันออกกลางที่นำไปสู่การขาดแคลนวัตถุดิบทั่วโลก **ส่งผลให้ธุรกิจ SMEs ปรับตัวได้ช้าและอาจทำให้การผลิตหยุดชะงักหรือมีต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้นมาก** เนื่องจากธุรกิจ SMEs มีความสามารถในการจัดหาวัตถุดิบทดแทนที่ค่อนข้างจำกัด (ภาพที่ 18) จากขนาดเครือข่ายคู่ค้าและอำนาจการต่อรองที่ด้อยกว่าธุรกิจขนาดใหญ่ **รวมถึงการส่งผ่านต้นทุนไปยังราคาขายก็ไม่สามารถทำได้อย่างเต็มที่ในภาวะที่การแข่งขันสูงและมีสัดส่วนการครองตลาดอยู่ในระดับต่ำ** ทำให้ธุรกิจ SMEs ส่วนใหญ่มีการสะสมความเปราะบางในการดำเนินธุรกิจเพิ่มขึ้นมากเมื่อเทียบกับธุรกิจขนาดใหญ่ โดยเฉพาะกันชนทางการเงิน (financial buffer) ที่ลดลงต่อเนื่องจากการเผชิญกับวิกฤตเศรษฐกิจมาหลายระลอกและอาจไม่เพียงพอรองรับกับความผันผวนของเศรษฐกิจในอนาคต

ภาพที่ 18: ดัชนีสะท้อนการนำเข้าวัตถุดิบของธุรกิจจดทะเบียนในไทย

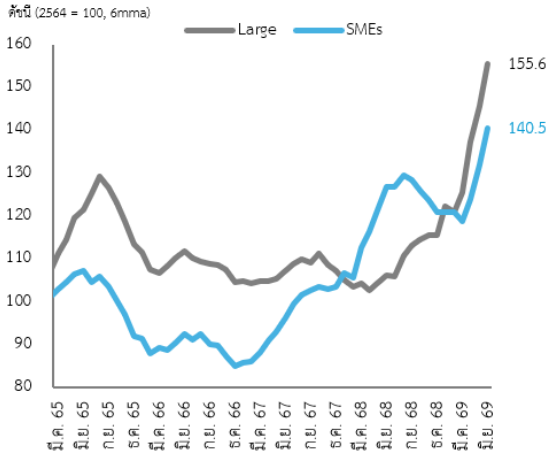

ที่มา: กรมศุลกากร และ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า คำนวณโดย ธปท.

ภาพที่ 19: การกู้ยืมของภาคธุรกิจแยกตามขนาด

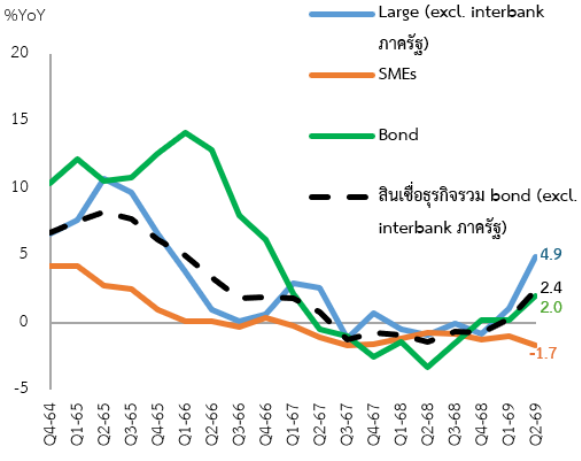

หมายเหตุ: ระบบ สง. ประกอบด้วย ระบบ ธพ. (รวมบริษัทลูกของ ธพ.) SFIs และ Non-banks ที่ไม่ใช่บริษัทลูกของ ธพ. และแบ่งขนาดธุรกิจตามนิยาม สสว. โดยพิจารณาจากรายได้ การจ้างงาน ร่วมกับวงเงินสินเชื่อ หากไม่มีข้อมูลรายได้จะพิจารณาจากวงเงินสินเชื่อ
ที่มา: ธปท.

ทั้งนี้ ความเสี่ยงด้านเครดิตที่อยู่ในระดับสูงของธุรกิจ SMEs ทำให้ สง. ระมัดระวังการให้สินเชื่อมากขึ้น สะท้อนจากสินเชื่อของธุรกิจ SMEs ที่หดตัวต่อเนื่อง (ภาพที่ 19) ซึ่งจะเป็นปัจจัยกดดันต่อการบริหาร

สภาพคล่องของธุรกิจ SMEs โดยในปัจจุบันการจัดสรรเงินทุนมีความเหลื่อมล้ำและไม่มีประสิทธิภาพ (misallocation of capital: misallocation) สะท้อนจากการให้สินเชื่อที่มีความกระจุกตัว โดยหากเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มบริษัทร้อยละ 30 ที่มีประสิทธิภาพสูงสุด (top 30%) ของธุรกิจขนาดใหญ่และธุรกิจ SMEs พบว่า ธุรกิจ SMEs สามารถเข้าถึงสินเชื่อในระบบธนาคารพาณิชย์ (ธพ.) ได้เพียงร้อยละ 21 เทียบกับธุรกิจขนาดใหญ่ที่เข้าถึงสินเชื่อได้ร้อยละ 63 (ภาพที่ 20) นอกจากนี้ ธุรกิจ SMEs ยังเผชิญกับต้นทุนทางการเงินที่สูงกว่า สะท้อนจากอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อเฉลี่ยตลอดอายุสัญญา (EIR) ของธุรกิจ SMEs ในปี 2567 มีค่ากลาง (median) อยู่ที่ระหว่างร้อยละ 7.8 สำหรับธุรกิจขนาดเล็ก และร้อยละ 6.6 สำหรับธุรกิจขนาดกลาง ขณะที่ EIR ของธุรกิจขนาดใหญ่มีค่ากลางอยู่ที่ร้อยละ 3.9 (ภาพที่ 21) ซึ่งการเข้าถึงสินเชื่อที่จำกัดและมีต้นทุนที่สูงกว่าส่งผลให้การเติบโตของธุรกิจ SMEs ถูกจำกัดและมีแนวโน้มที่ธุรกิจ SMEs รายใหม่ ๆ จะได้รับแรงกดดันนี้มากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 20: สัดส่วนธุรกิจที่มีสินเชื่อในระบบ ธพ. ของธุรกิจที่มีประสิทธิภาพสูงสุด 30% แรก

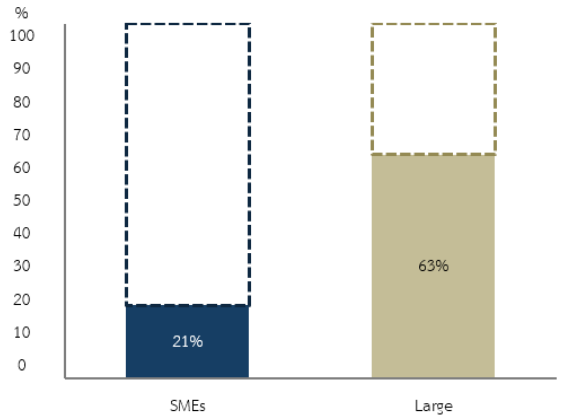

หมายเหตุ: ขนาดสินเชื่อธุรกิจแบ่งตามนิยามปรับปรุงใหม่ของ สสว. ที่พิจารณาจากรายได้และการจ้างงานร่วมกับวงเงินสินเชื่อ ขณะที่สินเชื่อ non-bank ภายใต้การกำกับของ ธปท. ใช้นิยาม สสว. ที่อิงรายได้และการจ้างงาน
ที่มา: ธปท. และกรมพัฒนาธุรกิจการค้า คำนวณโดย ธปท.

ภาพที่ 21: อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยตลอดอายุสัญญา (EIR) ของธุรกิจที่มีประสิทธิภาพสูงสุด 30% แรก

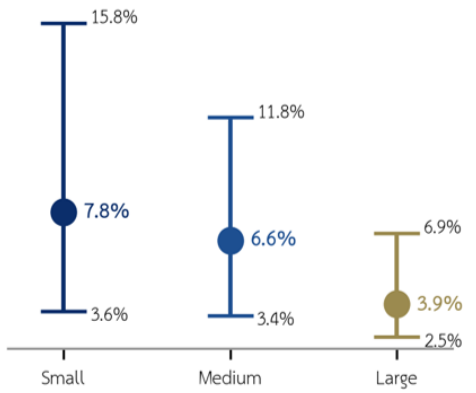

หมายเหตุ: อัตราดอกเบี้ย EIR คำนวณโดยวิธี outstanding-weighted percentile ที่ 5 ถึง 95 และขนาดสินเชื่อธุรกิจแบ่งตามนิยามปรับปรุงใหม่ของ สสว. ที่พิจารณาจากรายได้และการจ้างงานร่วมกับวงเงินสินเชื่อ ขณะที่สินเชื่อ non-bank ภายใต้การกำกับของ ธปท. ใช้นิยาม สสว. ที่อิงรายได้และการจ้างงาน
ที่มา: ธปท. และกรมพัฒนาธุรกิจการค้า คำนวณโดย ธปท.

นอกจากนี้ ธุรกิจ SMEs บางส่วนอาจถูกขยายระยะเวลาการรับชำระค่าสินค้า (credit term) จากบริษัทคู่ค้าในฝั่งผู้ซื้อ และถูกร้องขอให้ชำระค่าสินค้าเร็วขึ้นจากฝั่งผู้ขาย สะท้อนจากวงจรเงินสด (cash conversion cycle) ที่แสดงให้เห็นระยะเวลาตั้งแต่เริ่มผลิตสินค้าหรือบริการจนถึงได้รับชำระเงินยังอยู่ในระดับสูง ในทางกลับกันวงจรเงินสดของธุรกิจขนาดใหญ่กลับปรับลดลง สะท้อนการบริหารสภาพคล่องจากการดำเนินธุรกิจที่ปรับดีขึ้น (ภาพที่ 22) ดังนั้น สภาพคล่องภายในและภายนอกของธุรกิจ SMEs จึงมีความตึงตัวมากกว่าธุรกิจขนาดใหญ่

ภาพที่ 22: Cash Conversion Cycle (CCC) จำแนกตามขนาดธุรกิจ

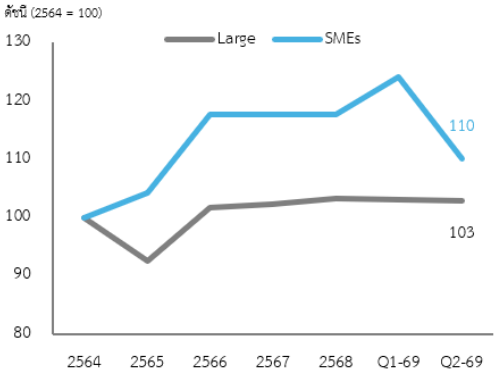

หมายเหตุ: CCC = Days Inventory Outs + Days Sale outs – Days Payable Outs โดย CCC ของรายใหญ่คำนวณจากข้อมูลบริษัทใน SET ขณะที่ CCC ของ SMEs เป็นการ survey รายไตรมาส
ที่มา: ตลท. สสว. และกรมพัฒนาธุรกิจการค้า คำนวณโดย ธปท.

สำหรับการประเมิน liquidity gap ของธุรกิจ SMEs จากสถานการณ์สงครามในตะวันออกกลาง (ภาพที่ 23) พบว่า ในปี 2569 อาจมีจำนวนธุรกิจ SMEs ที่มีความเสี่ยงด้านสภาพคล่องหรือมีสภาพคล่องไม่เพียงพอเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 2.5 ของจำนวนธุรกิจ SMEs ทั้งหมด โดยภาคธุรกิจที่ได้รับผลกระทบสูง ได้แก่ ยางและพลาสติก สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม และเคมีภัณฑ์ เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับราคาน้ำมันและวัตถุดิบที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์สงครามในระดับสูง โดยคาดว่าต้นทุนขายของภาคธุรกิจในกลุ่มนี้จะเพิ่มขึ้นราวร้อยละ 13 - 22 ขณะที่การส่งผ่านต้นทุนไปยังราคาขายทำได้ค่อนข้างจำกัด เนื่องจากมีการแข่งขันที่สูง อย่างไรก็ดี กลุ่มธุรกิจ SMEs ที่ขาดสภาพคล่องอยู่เดิม และกลุ่มที่อาจขาดสภาพคล่องเพิ่มเติมจากผลกระทบของสงครามมีสัดส่วนยอดคงค้างสินเชื่อต่อสินเชื่อธุรกิจทั้งหมดในระบบ ธพ. เพียงร้อยละ 6.8 เท่านั้น ดังนั้น ความเสี่ยงต่อเสถียรภาพของระบบ ธพ. จากธุรกิจ SMEs ยังคงมีจำกัด แต่ยังต้องติดตามผลจากภาวะการเงินของธุรกิจ SMEs ที่อาจตึงตัวมากขึ้นต่อความสามารถในการชำระหนี้และสภาพคล่องของธุรกิจ SMEs และอาจส่งผ่านความเสี่ยงต่อมายังภาคเศรษฐกิจจริงได้ โดย ธปท. ได้มีการออกมาตรการเพื่อช่วยเหลือธุรกิจ SMEs แล้วตามรายละเอียดในบทที่ 3

ภาพที่ 23: การประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (liquidity gap) ของธุรกิจ SMEs ปี 2569 ภายใต้สถานการณ์สงคราม

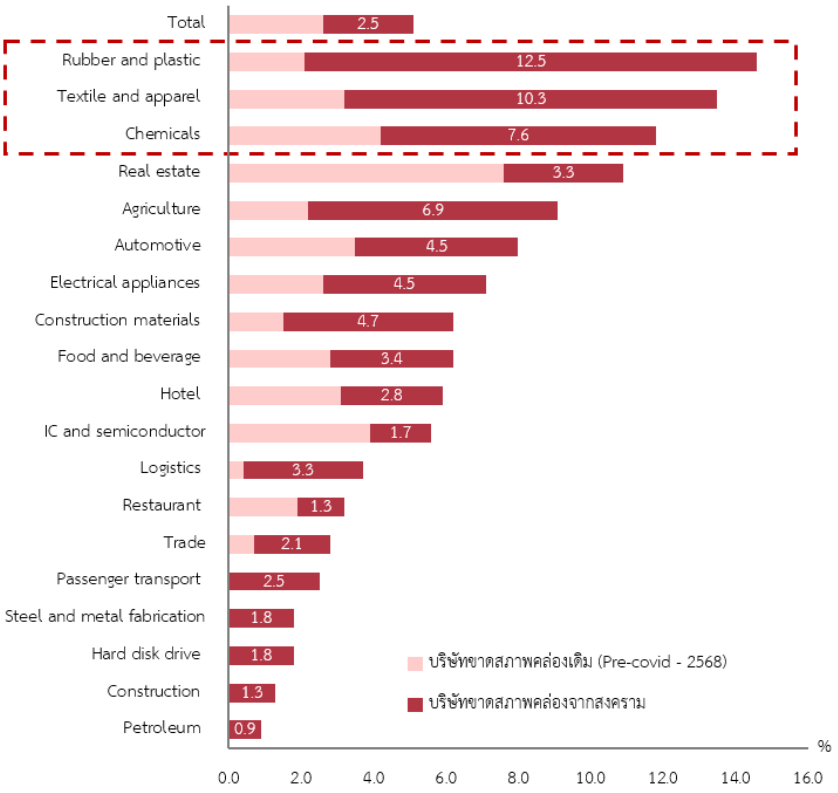

หมายเหตุ: การประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่องพิจารณาจากความเพียงพอของสินทรัพย์สภาพคล่องและกระแสเงินสดจากการดำเนินงานเพื่อรองรับภาระหนี้ ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและภาษีที่จะครบกำหนดในระยะ 1 ปีข้างหน้า

ที่มา: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า คำนวณโดย ธปท.

2.1.3 ภาคอสังหาริมทรัพย์

ภาคอสังหาริมทรัพย์ยังคงชะลอตัวต่อเนื่อง จากกำลังซื้อที่ลดลงตามภาวะเศรษฐกิจที่ขยายตัวต่ำและหนี้ครัวเรือนที่ยังอยู่ในระดับสูง โดยอุปสงค์ของที่อยู่อาศัยหดตัวต่อเนื่อง สะท้อนจากจำนวนบัญชีสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยปล่อยใหม่และหน่วยโอนกรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัยทั่วประเทศในปี 2568 หดตัวร้อยละ 8.0 และ 9.1 ตามลำดับ ขณะที่ในไตรมาสที่ 2 ปี 2569 อุปสงค์มีแนวโน้มปรับดีขึ้นบ้าง โดยขยายตัวร้อยละ 21.6 และ 22.9 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ส่วนหนึ่งมาจากฐานต่ำในไตรมาสที่ 2 ปี 2568

และการเร่งโอนกรรมสิทธิ์ก่อนที่มาตรการสนับสนุนของภาครัฐจะหมดอายุลง ส่วนด้านอุปทานที่อยู่อาศัยเปิดใหม่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑลในไตรมาสที่ 2 ปี 2569 ขยายตัวร้อยละ 68.5 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน แต่ยังอยู่ในระดับต่ำ (ภาพที่ 24) ขณะที่ยอดอุปทานที่อยู่อาศัยคงค้างในปัจจุบันยังคงสะสมอยู่ในระดับสูง (ภาพที่ 25)

ภาพที่ 24 : จำนวนโอนกรรมสิทธิ์ จำนวนบัญชีสินเชื่อปล่อยใหม่ และจำนวนการเปิดโครงการใหม่

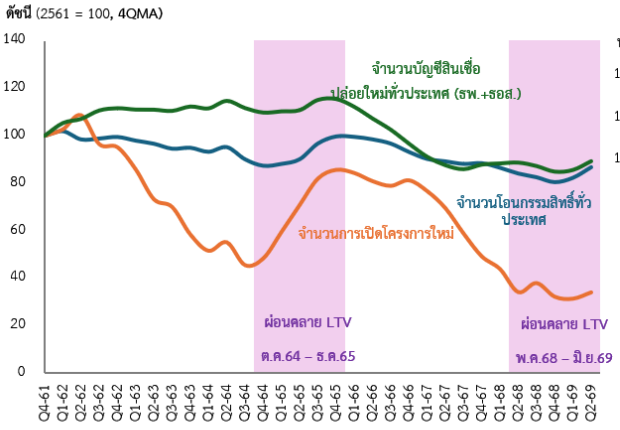

หมายเหตุ: จำนวนโครงการเปิดใหม่ เฉพาะกรุงเทพฯ และปริมณฑล
ที่มา: REIC และ AREA คำนวณโดย ธปท.

ภาพที่ 25: อุปทานคงค้างในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลและ Time To Go (TTG)

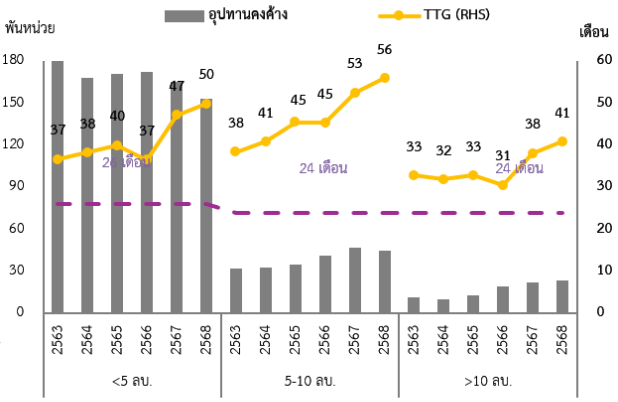

หมายเหตุ: Time To Go (TTG) หมายถึงระยะเวลาขายหมด ภายใต้ข้อสมมติว่าหากไม่มีการเปิดใหม่เพิ่มในตลาดและ เส้นประสีม่วงแสดงค่าเฉลี่ยของ TTG ในช่วง Pre-COVID (ปี 58-62)
ที่มา: AREA คำนวณโดย ธปท.

นอกจากนี้ ในช่วงที่ผ่านมาภาคครัวเรือนเผชิญกับปัญหาความสามารถในการซื้อที่อยู่อาศัย (affordability) ที่ลดลง สะท้อนจากดัชนีค่าจ้างที่ครัวเรือนได้รับขยายตัวช้ากว่าดัชนีราคาที่อยู่อาศัยมาอย่างต่อเนื่อง (ภาพที่ 26) ขณะเดียวกันก็ยังเห็นการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของผู้ซื้อที่ส่วนหนึ่งหันไปซื้อที่อยู่อาศัยมือสองเพิ่มขึ้นจากข้อได้เปรียบทั้งด้านราคาและที่ตั้ง (ภาพที่ 27) อย่างไรก็ดี เพื่อประคับประคองตลาดอสังหาริมทรัพย์ในช่วงที่กำลังซื้อได้รับแรงกดดันเพิ่มเติมจากสถานการณ์สงคราม คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.) จึงเห็นควรให้ขยายระยะเวลาการผ่อนคลายเกณฑ์การกำหนดเพดานอัตราส่วนการให้สินเชื่อต่อมูลค่าหลักประกัน (Loan to value ratio: LTV) ของสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่ออื่นที่เกี่ยวเนื่องกับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย จากเดิมที่สิ้นสุดในวันที่ 30 มิถุนายน 2569 นี้ ไปเป็นสิ้นสุดในวันที่ 30 มิถุนายน 2570 ในระยะต่อไป หากเศรษฐกิจไทยฟื้นตัวได้อย่างเข้มแข็งและภาวะตลาดอสังหาริมทรัพย์กลับเข้าสู่ภาวะปกติมากขึ้น อาจมีการทบทวนการกำหนดเกณฑ์ LTV ให้มีความเหมาะสมและสามารถทำหน้าที่เป็นเครื่องมือทางนโยบายในการดูแลเสถียรภาพระบบการเงิน (macroprudential policy) โดยเฉพาะการป้องกันการก่อหนี้เกินตัวของภาคครัวเรือนและการสะสมความเสี่ยงในระบบสถาบันการเงิน ซึ่งเกณฑ์ LTV เดิมของประเทศไทยก็อยู่ในระดับที่ผ่อนปรนค่อนข้างมากเมื่อเปรียบเทียบกับหลายประเทศ นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้ขยายระยะเวลาการปรับลดค่าธรรมเนียมการโอนและจดจำนองที่อยู่อาศัยสำหรับบ้านที่มีมูลค่าไม่เกิน 7 ล้านบาท ไปจนถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2570 เช่นเดียวกัน ซึ่งคาดว่าช่วยกระตุ้นอุปสงค์ของครัวเรือนที่ยังมีศักยภาพในการเข้าถึงสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยได้

ภาพที่ 26: ดัชนีราคาที่อยู่อาศัยและดัชนีค่าจ้างเฉพาะที่เป็นตัวเงิน

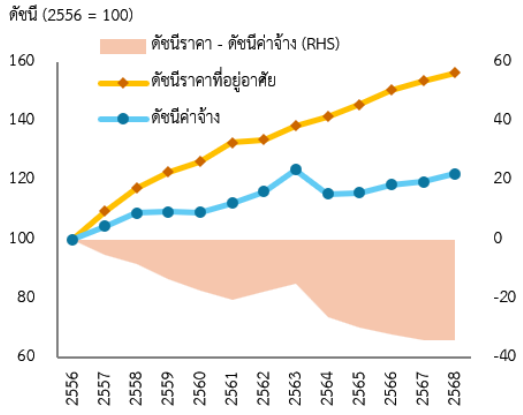

หมายเหตุ: ดัชนีค่าจ้าง ปี 2568 เป็นข้อมูลเฉลี่ย Q1-Q3/68
ที่มา: ธปท.

ภาพที่ 27: สัดส่วนจำนวนการโอนกรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัยมือสอง ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล

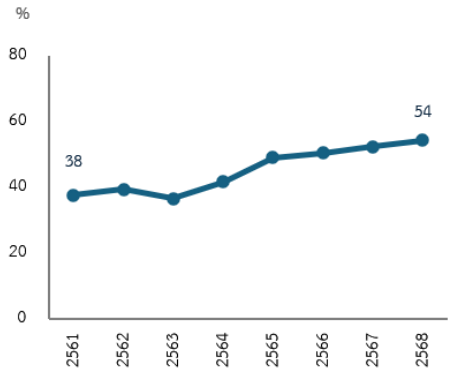

ที่มา: REIC คำนวณโดย ธปท.

ด้านความเชื่อมโยงกับภาคการเงิน ผู้พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ (developer) มักพึ่งพาแหล่งเงินทุน (pre-financing) ทั้งจากสินเชื่อของ สง. และจากการระดมทุนโดยตรงผ่านตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชน ดังนั้น ในช่วงที่ตลาดอสังหาริมทรัพย์อยู่ในภาวะซบเซา รายได้และสภาพคล่องของ developer ที่ปรับลดลง ย่อมส่งผลให้ สง. หรือนักลงทุนมีมุมมองความเสี่ยงต่อ developer ในทิศทางที่แย่ลง และหากภาวะซบเซาดังกล่าวยืดเยื้อต่อไป ฐานะการเงินและความสามารถในการชำระหนี้ของ developer ก็จะด้อยลงเป็นลำดับ ซึ่งปัจจุบันเริ่มเห็นสัญญาณความเปราะบางของ developer บางรายเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มที่ออกตราสารหนี้ที่ให้อัตราผลตอบแทนสูง (high yield bond: HY bond) อาจเผชิญกับความเสี่ยงในการต่ออายุตราสารหนี้เมื่อครบกำหนด (rollover risk) ซึ่งในช่วงที่ผ่านมา พบว่า มี developer จำนวนหนึ่งในกลุ่มนี้ออกเสนอขายตราสารหนี้ได้น้อยกว่าที่ครบกำหนด (ภาพที่ 28) และมีสัดส่วนการขายตราสารหนี้ไม่ครบกับที่ออกเสนอขายสูงกว่าธุรกิจประเภทอื่น ๆ (ภาพที่ 29) และนอกเหนือจากปริมาณการเสนอขายที่มีข้อจำกัดมากขึ้นแล้ว ต้นทุนการระดมทุนของ developer ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและอยู่ในระดับสูงกว่าต้นทุนการระดมทุนของธุรกิจอื่นภายใต้อันดับความน่าเชื่อถือ (credit rating) ในกลุ่มเดียวกัน (ภาพที่ 30) เพื่อให้ผลตอบแทนดึงดูดนักลงทุนและชดเชยกับความเสี่ยงที่สูงขึ้น

ภาพที่ 28: Issuance & Maturity ตราสารหนี้ภาคเอกชนของกลุ่ม developer

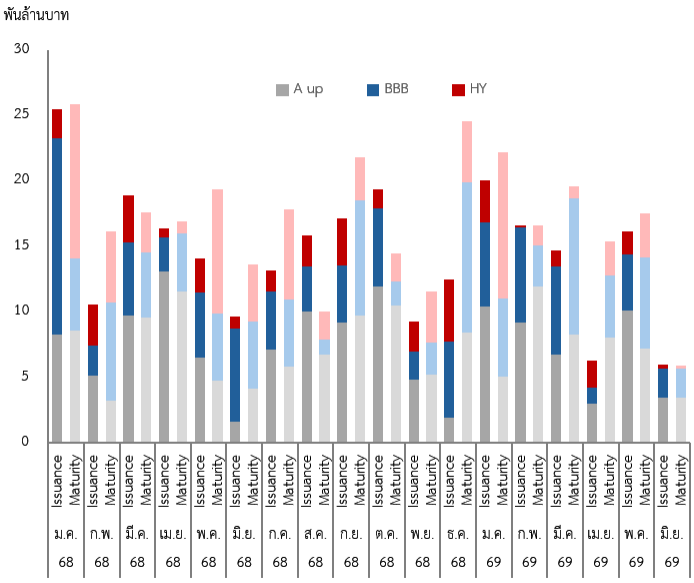

หมายเหตุ: เฉพาะ Residential, ข้อมูล ณ วันที่ 17 ก.ย. 69
ที่มา: ThaiBMA คำนวณโดย ธปท.

ภาพที่ 29: Sector ที่ขายได้ไม่ครบ

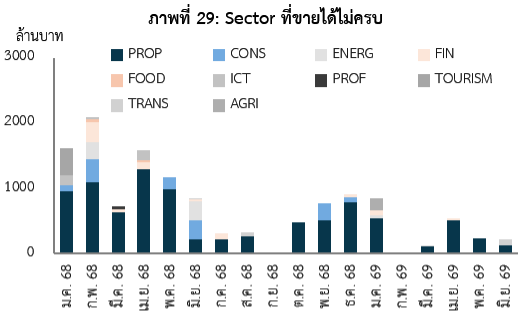

ภาพที่ 30: ส่วนต่างระหว่างอัตราผลตอบแทนตราสารหนี้ภาคเอกชนและพันธบัตรรัฐบาลถ่วงน้ำหนัก

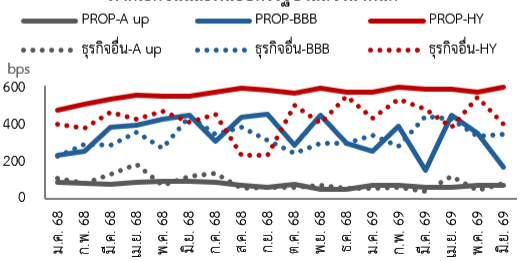

ที่มา: ThaiBMA คำนวณโดย ธปท.

สถานการณ์สงครามในตะวันออกกลางเป็นปัจจัยลบเพิ่มเติมต่อภาคอสังหาริมทรัพย์ โดยบั่นทอนกำลังซื้อของภาคครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบจากรายได้ที่ลดลงและค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้ความต้องการที่อยู่อาศัยโดยรวมชะลอลง แม้สถานการณ์ความตึงเครียดของสงครามจะเพิ่มโอกาสให้มีลูกค้าต่างชาติจากภูมิภาคตะวันออกกลางย้ายมาพำนักอาศัยในประเทศไทยมากขึ้นก็ตาม แต่อุปสงค์ดังกล่าวอาจมีจำกัดท่ามกลางความเชื่อมั่นของครัวเรือนและภาคธุรกิจของไทยที่ปรับแย่ลง นอกจากนี้ สถานการณ์สงครามยังส่งผลกระทบโดยตรงต่อ developer ที่ต้องแบกรับต้นทุนที่สูงขึ้นตามการเพิ่มขึ้นของราคาวัสดุก่อสร้างและค่าขนส่ง ขณะที่การส่งผ่านต้นทุนไปยังผู้ซื้อที่อยู่อาศัยยังทำได้ไม่เต็มที่ในภาวะที่กำลังซื้อชะลอตัว ส่งผลให้ความสามารถในการทำกำไรของ developer ปรับลดลง ทั้งนี้ จากข้อมูลดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง ณ เดือนพฤษภาคม 2569 เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2568 มาอยู่ที่ 107.9 หรือคิดเป็นร้อยละ 7.9 เนื่องมาจากการผลิตวัสดุก่อสร้างที่ส่วนใหญ่ต้องใช้น้ำมันเป็นองค์ประกอบในการผลิตหรือการขนส่ง โดยวัสดุก่อสร้างกลุ่มนี้มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 85.1 ของดัชนีราคาวัสดุก่อสร้างรวม (ภาพที่ 31) ทั้งนี้ ต้นทุนที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวยังไม่รวมต้นทุนแฝงจากการเผื่อค่าความผันผวนของราคาวัสดุก่อสร้างที่อาจทำให้ต้นทุนสูงกว่านี้ได้ อย่างไรก็ดี developer ส่วนใหญ่พยายามปรับตัวเพื่อรับมือกับความเสี่ยง (risk mitigation) เช่น ชะลอแผนการเปิดโครงการใหม่ หรือปรับเงื่อนไขสัญญาด้านราคากับผู้รับเหมาก่อสร้างและผู้ผลิตล่วงหน้า เพื่อช่วยบรรเทาผลกระทบจากต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นได้ระดับหนึ่ง

ภาพที่ 31: ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง

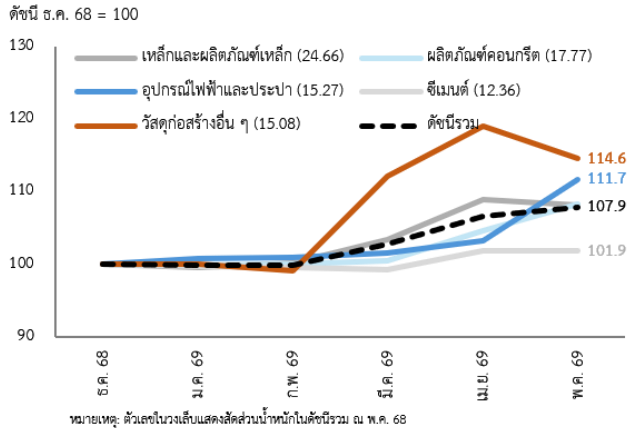

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บแสดงสัดส่วนน้ำหนักในดัชนีรวม ณ พ.ค. 68
ที่มา: สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ คำนวณโดย ธปท.

ภาพที่ 32 : ตราสารหนี้ภาคเอกชนของกลุ่ม developer ที่จะครบกำหนดในระยะ 1 ปีข้างหน้า

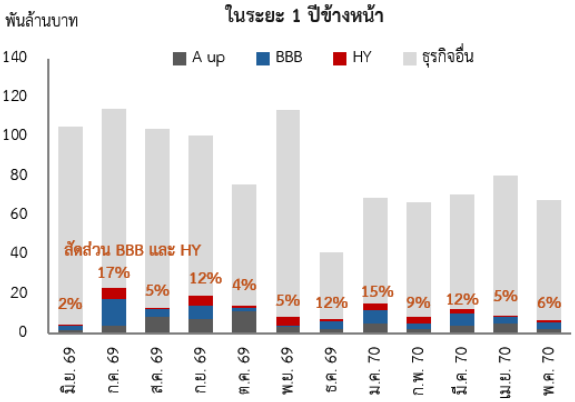

หมายเหตุ: ข้อมูลยอดคงค้าง ณ 7 พ.ค. 69 และไม่รวม BANK
ที่มา: ThaiBMA คำนวณโดย ธปท.

สำหรับผลกระทบที่เชื่อมโยงจากตลาดอสังหาริมทรัพย์ต่อตลาดการเงิน ยังคงเป็นประเด็นที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะฐานะการเงินของ developer ที่ปัจจุบันมี credit rating อยู่ในระดับลงทุนได้ (investment grade: IG) แต่อยู่ในช่วงที่ใกล้จะเป็นระดับที่ไม่ควรลงทุน (borderline) โดยหากสถานการณ์สงครามยืดเยื้อมากขึ้น รวมถึงกำลังซื้อของครัวเรือนไม่ฟื้นตัว อาจส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินของ developer จนส่งผลให้บริษัทเหล่านั้นถูกปรับลด credit rating ลง และกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนในตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชน ทั้งนี้ หากพิจารณายอดตราสารหนี้ที่จะครบกำหนดใน 1 ปีข้างหน้าของกลุ่ม developer ที่มี credit rating อยู่ในช่วง BBB และ HY พบว่า จะมีบางช่วงที่ยอดครบกำหนดมีค่อนข้างสูง เช่น ในช่วงเดือนมกราคม 2570 (ภาพที่ 32) ซึ่งควรติดตามผลการออกเสนอขายตราสารหนี้ในช่วงเวลาดังกล่าวอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้ แม้ความเสี่ยงของภาคอสังหาริมทรัพย์จะมีเพิ่มขึ้นในบางจุดและอาจส่งผลกระทบลุกลามมายังตลาดสินเชื่อและตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชนได้บ้าง แต่ความเสี่ยงต่อภาคการเงินยังมีขนาดที่ค่อนข้างจำกัด โดย ณ สิ้นเดือนเมษายน 2569 ยอดคงค้างสินเชื่อของ developer มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 3.3 ของสินเชื่อธุรกิจในระบบ สง. และยอดคงค้างตราสารหนี้ที่ออกโดย developer อยู่ที่ร้อยละ 7.9 ของยอดคงค้างตราสารหนี้ภาคเอกชนทั้งหมด

2.2 ภาคครัวเรือน

ภาคครัวเรือนยังคงเปราะบาง แม้ฐานะของครัวเรือนจะปรับดีขึ้นบ้างในระยะที่ผ่านมา แต่ยังคงมีครัวเรือนจำนวนมากที่มีรายได้ไม่เพียงพอ และมีสภาพคล่องหรือสินทรัพย์สำรองอยู่ในระดับต่ำ ทำให้มีความเสี่ยงที่จะประสบปัญหาหากเผชิญกับ income shock ในระยะข้างหน้า จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) และการประเมินของ ธปท. พบว่า ในปี 2568 ครัวเรือนที่มีความเสี่ยงจากการมีรายได้ไม่พอกับค่าใช้จ่ายปรับลดลงกว่าร้อยละ 10 จากปี 2566 (ภาพที่ 33) เป็นผลจากการที่ครัวเรือนระมัดระวังในการใช้จ่ายมากขึ้น สะท้อนจากค่าใช้จ่ายที่ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 5.4 จากปี 2566 ทั้งจากสินค้าจำเป็นและสินค้าฟุ่มเฟือย ซึ่งเป็นการปรับตัวของครัวเรือนเพื่อรองรับความไม่แน่นอนด้านรายได้และเศรษฐกิจในอนาคต

ภาพที่ 33: สัดส่วนครัวเรือนที่มีรายได้ไม่เพียงพอค่าใช้จ่ายและภาระหนี้

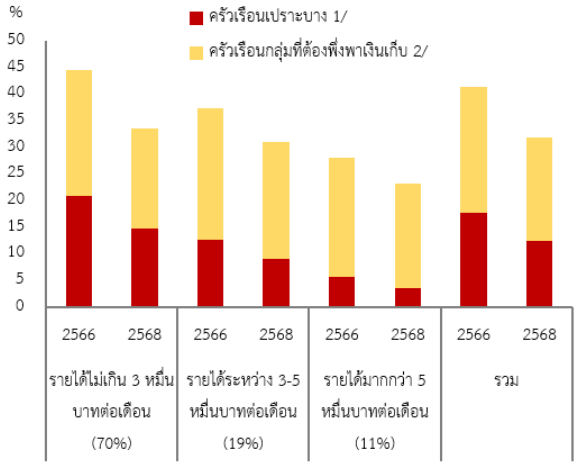

หมายเหตุ: 1/ ครัวเรือนเปราะบาง คือ ครัวเรือนที่มีรายได้ไม่พอค่าใช้จ่ายและภาระหนี้ และมีเงินเก็บมาชดเชยได้ไม่ถึง 6 เดือน และ 2/ครัวเรือนกลุ่มที่ต้องพึ่งพาเงินเก็บ คือ ครัวเรือนที่มีรายได้ไม่พอค่าใช้จ่ายและภาระหนี้ แต่มีเงินเก็บเพียงพอมากกว่า 6 เดือน

( ) หมายถึง สัดส่วนจำนวนครัวเรือนแต่ละกลุ่มรายได้ต่อครัวเรือนทั้งหมด

ที่มา: SES คำนวณและประมาณการปี 2568 โดย ธปท.

ภาพที่ 34: รายได้ ค่าใช้จ่าย และภาระหนี้เฉลี่ยของครัวเรือนปี 2568

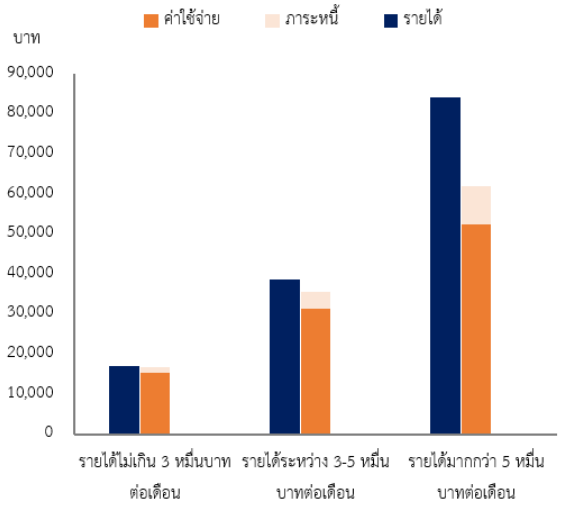

ที่มา: SES คำนวณและประมาณการปี 2568 โดย ธปท.

อย่างไรก็ตาม แม้ครัวเรือนที่รายได้ไม่พอกับค่าใช้จ่ายจะมีสัดส่วนที่ปรับลดลงไปบ้าง แต่สัดส่วนดังกล่าวในภาพรวมถือว่ายังคงอยู่ในระดับสูงเมื่อเทียบกับจำนวนครัวเรือนทั้งหมด โดยเฉพาะครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยไม่เกิน 30,000 บาทต่อเดือน ซึ่งมีสัดส่วนกลุ่มเปราะบางและกลุ่มที่ต้องพึ่งพาเงินเก็บถึงประมาณหนึ่งในสาม (ภาพที่ 33) โดยรายได้ของครัวเรือนกลุ่มนี้แทบไม่พอกับค่าใช้จ่ายและภาระหนี้ในแต่ละเดือน (ภาพที่ 34) ซึ่งทำให้ครัวเรือนกลุ่มรายได้น้อยดังกล่าวจำเป็นต้องพึ่งพาเงินเก็บ และหากยังไม่เพียงพออาจต้องกู้ยืมเพิ่มเติมเพื่อมาใช้ชดเชยรายได้ที่ขาดไปส่งผลให้ครัวเรือนหลุดพ้นจากกับดักหนี้ได้ยาก

ที่ผ่านมาภาคครัวเรือนมีความสามารถในการรองรับ income shock ที่ค่อนข้างจำกัด โดยการถือครองสินทรัพย์ ได้แก่ สินทรัพย์ทางการเงินและสังหาริมทรัพย์ เช่น รถยนต์ ที่สามารถแปลงเป็นสภาพคล่องไว้ใช้ในยามฉุกเฉินมีแนวโน้มชะลอต่อเนื่อง จากการรวบรวมข้อมูลสินทรัพย์ทางการเงินของครัวเรือนจากแหล่งต่าง ๆ[1] พบว่า สินทรัพย์ทางการเงินโดยรวมมีแนวโน้มเติบโตช้าลงตั้งแต่ปี 2566 (ภาพที่ 35) โดยเงินฝากกับธนาคารพาณิชย์ซึ่งมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 20 ของสินทรัพย์ทางการเงินทั้งหมดของครัวเรือนหดตัวในปี 2566 และขยายตัวได้เล็กน้อยในปี 2567 และ 2568 แต่ยังน้อยกว่าในอดีต ขณะที่เงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และตราสารหนี้ภาคเอกชนรวมกันมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 12 หดตัวในช่วงปี 2567-2568 ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากราคาสินทรัพย์ทางการเงินที่ปรับลดลง

[1] คาดการณ์จากข้อมูล เงินฝาก ตราสารหนี้ ตราสารทุน ประกันชีวิต ประกันภัย กองทุนรวม และกลุ่มกองทุนออมเพื่อการเกษียณ เช่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ประกันสังคม

ภาพที่ 35: ดัชนีมูลค่าสินทรัพย์ทางการเงินของครัวเรือน

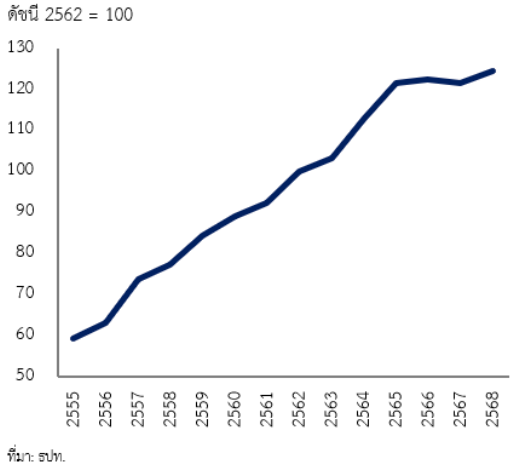

ที่มา: ธปท.

ภาพที่ 36: ดัชนีราคารถยนต์นั่งมือสอง

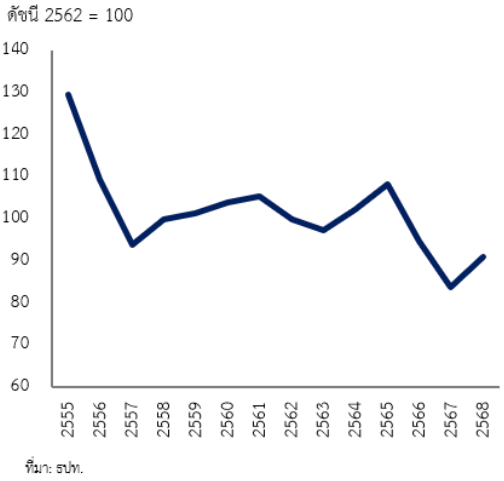

ที่มา: ธปท.

ขณะเดียวกันในช่วงที่ผ่านมาการแปลงสินทรัพย์ประเภทรถยนต์เป็นสภาพคล่องก็มีข้อจำกัดมากขึ้น แม้จะมีตลาดรถยนต์มือสองและตลาดสินเชื่อจำนำทะเบียนรถรองรับ แต่การแข่งขันด้านราคาของรถยนต์ไฟฟ้ามือหนึ่ง ทำให้รถยนต์มือสองที่ส่วนใหญ่เป็นเครื่องยนต์สันดาปต้องปรับราคาลงอย่างรวดเร็ว และส่งผลให้การจำนำรถหรือขายรถเพื่อแปลงเป็นเงินสดได้มูลค่าลดลง (ภาพที่ 36) **รวมถึงการขอสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคจาก สง. ก็ทำได้ค่อนข้างจำกัด โดยเฉพาะครัวเรือนที่มีรายได้น้อย เนื่องจากอาจถูกประเมินว่ามีความเสี่ยงในการผิดนัดชำระหนี้ค่อนข้างสูง** ภายใต้ภาวะเศรษฐกิจ K-shaped recovery ดังนั้น ในภาวะที่สภาพคล่องตึงตัวมากขึ้นดังกล่าว ครัวเรือนบางส่วนจึงจำเป็นต้องปรับตัวและพึ่งพาแหล่งเงินทุนอื่นเพื่อรักษาสภาพคล่อง เช่น การกู้ยืมจากสหกรณ์ที่มีเงื่อนไขผ่อนปรนมากกว่าและต้องการช่วยเหลือสมาชิก การหันไปใช้สินเชื่อประเภท Buy Now Pay Later (BNPL) จากแพลตฟอร์มซื้อขายออนไลน์ซึ่งเข้าถึงได้ง่ายและมีเงื่อนไขการพิจารณาสินเชื่อที่ผ่อนปรนกว่าสินเชื่อทั่วไป หรือใช้บริการโรงรับจำนำ (ภาพที่ 37) ขณะที่บางส่วนอาจต้องพึ่งพาแหล่งเงินกู้นอกระบบ

ภาพที่ 37: การขยายตัวของสินเชื่อเพื่อเสริมสภาพคล่องและโรงรับจำนำ

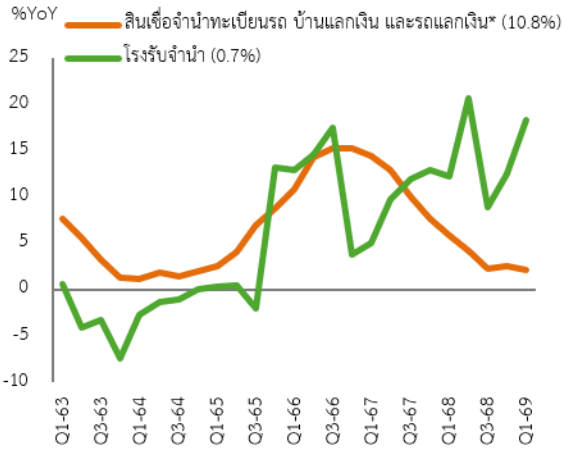

( ) หมายถึง สัดส่วนยอดหนี้ต่อหนี้ครัวเรือนทั้งหมดในงวด Q4-68
หมายเหตุ: * มีการปรับปรุงข้อมูลสินเชื่อบ้านแลกเงินในช่วง Q1-63 ถึง Q1-66 เนื่องจาก ธพ. แห่งหนึ่งปรับการรายงานจากสินเชื่ออุปโภคบริโภคอื่น ๆ ที่ไม่มีหลักประกัน มาเป็นสินเชื่อบ้านแลกเงิน
ที่มา: ธปท.

ภาพที่ 38: รายได้ครัวเรือนเทียบค่าครองชีพ

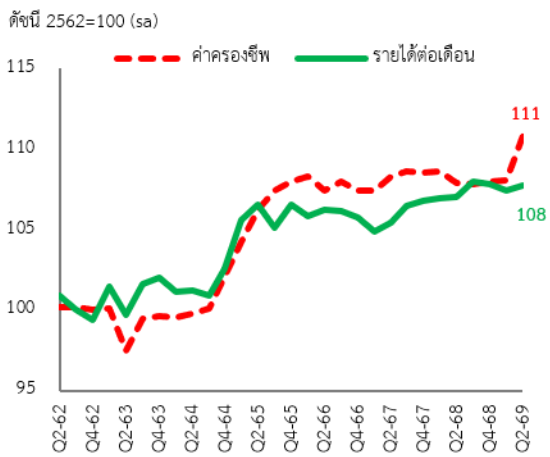

หมายเหตุ: รายได้ต่อเดือนเป็นรายได้ลูกจ้างนอกภาคเกษตร โดย Q1-69 เป็นค่าเฉลี่ยเดือน ม.ค.-มี.ค. และค่าครองชีพ คือ ดัชนีราคาผู้บริโภค
ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ และ สำนักงานสถิติแห่งชาติ คำนวณโดย ธปท.

นอกจากนี้ **ผลกระทบของสถานการณ์สงครามยิ่งทำให้ความเปราะบางของครัวเรือนมีเพิ่มขึ้น โดยราคาสินค้าต่าง ๆ ที่ปรับเพิ่มขึ้น ทำให้ครัวเรือนต้องเผชิญกับแรงกดดันจากค่าครองชีพที่สูงขึ้น ขณะเดียวกันผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมก็ทำให้รายได้ของครัวเรือนมีแนวโน้มชะลอลง (ภาพที่ 38)** ทั้งนี้ จากการประเมินของ ธปท. คาดว่าครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบมากจะเป็นกลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้น้อย ซึ่งกระจายไปในทุกกลุ่มอาชีพ ขณะที่กลุ่มเกษตรกรที่มีรายได้น้อยกว่า 50,000 บาทต่อเดือนจะมีสัดส่วนครัวเรือนเปราะบางเพิ่มขึ้นสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ (ภาพที่ 39 และ 40) ส่วนครัวเรือนในกลุ่มอาชีพอื่น ๆ ทั้งกลุ่มลูกจ้างประจำหรือกลุ่มครัวเรือนที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระ แม้จะเผชิญกับผลกระทบจากรายได้และค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน แต่ส่วนใหญ่ยังมีความสามารถในการจัดการกับค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น และยังมีสินทรัพย์ทางการเงินสะสมอยู่บ้าง จึงสามารถปรับตัวรับมือกับความเสี่ยงได้ดีกว่า อีกทั้ง ผลกระทบจากสถานการณ์สงครามต่อภาคธุรกิจยังอยู่ในระดับที่บริหารจัดการได้ จึงยังไม่พบว่า มีการเลิกจ้างอย่างรุนแรงในวงกว้าง แต่อาจมีการปรับลดรายได้บางประเภท เช่น การลดชั่วโมงการทำงาน ลดชั่วโมงการทำงานพิเศษ (OT) และลดค่าคอมมิชชั่นลง

ภาพที่ 39: สัดส่วนครัวเรือนเปราะบางแบ่งตามกลุ่มรายได้และอาชีพ

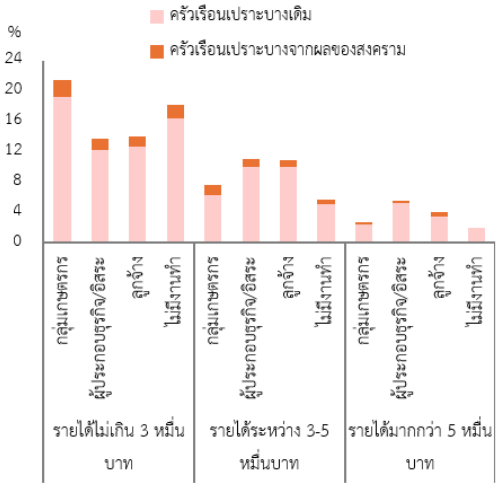

หมายเหตุ ครัวเรือนเปราะบาง คือ ครัวเรือนที่มีรายได้ไม่พอค่าใช้จ่ายและภาระหนี้ และมีเงินเก็บมาชดเชยได้ไม่ถึง 6 เดือน

ที่มา: SES คำนวณและประมาณการปี 2568 โดย ธปท.

ภาพที่ 40: ขนาดของผลกระทบต่อรายได้และค่าใช้จ่าย

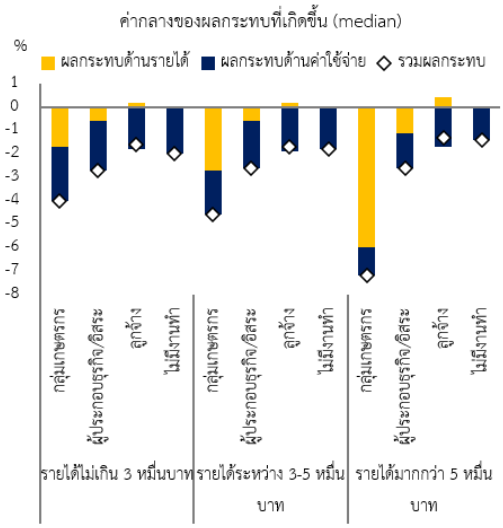

ที่มา: SES คำนวณและประมาณการปี 2568 โดย ธปท.

ในระยะต่อไป ความเปราะบางของครัวเรือนที่เพิ่มขึ้นทั้งจากค่าครองชีพที่ปรับสูงขึ้น รายได้ที่มีแนวโน้มฟื้นตัวไม่ทั่วถึง และผลกระทบจากสงคราม อาจส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้และคุณภาพสินเชื่อของทั้ง ธพ. SFIs รวมถึงผู้ให้บริการทางการเงินที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (NBRLs) ได้ นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อเนื่องไปยังภาคเศรษฐกิจจริงผ่านการบริโภคและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ชะลอลง ซึ่งในที่สุดอาจกระทบต่อเสถียรภาพระบบการเงินในระยะข้างหน้า ดังนั้น จึงยังต้องติดตามอย่างใกล้ชิด

2.3 ภาคการเงิน

2.3.1 ระบบธนาคารพาณิชย์ (ธพ.)

ความเสี่ยงด้านเครดิตของระบบ ธพ. เพิ่มขึ้นแต่ยังอยู่ในระดับที่บริหารจัดการได้ โดยฐานะการเงินของภาคธุรกิจและภาคครัวเรือนที่มีแนวโน้มอ่อนแอลงจากสถานการณ์สงครามและภาวะการเงินที่ตึงตัวขึ้น ส่งผลให้ลูกหนี้บางกลุ่มมีความสามารถในการชำระหนี้ที่ด้อยลง และอาจส่งผลต่อคุณภาพสินเชื่อโดยรวมของ ธพ. ในระยะต่อไป ทั้งนี้ ในช่วงปี 2568 ที่ผ่านมา NPL[2] ของระบบ ธพ. (รวมบริษัทในเครือ) ปรับสูงขึ้นเล็กน้อย จากร้อยละ 2.76 ของสินเชื่อรวม ณ สิ้นปี 2567 เป็นร้อยละ 2.84 ณ สิ้นปี 2568 โดยเป็นผลจากการด้อยลงของคุณภาพสินเชื่อธุรกิจ SMEs เป็นสำคัญ สอดคล้องกับแนวโน้มความเปราะบางของภาคธุรกิจและครัวเรือนที่เพิ่มขึ้นซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มขาล่างของ K-shaped recovery และไม่ได้รับอานิสงส์จากวัฏจักรอิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ที่ขยายตัว

ทั้งนี้ ในช่วงต้นปี 2569 อัตราการเสื่อม (migration rate) โดยเฉลี่ยต่อเดือนของคุณภาพสินเชื่อธุรกิจ SMEs ในกลุ่มที่ด้อยลงเป็น stage 2[3] ปรับลดลงจากสิ้นปี 2568 ที่ร้อยละ 1.9 เป็นร้อยละ 1.5 ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2569 (รูปที่ 41) ในขณะที่กลุ่มที่ด้อยลงเป็น NPL มี migration rate เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ 2.6 เป็นร้อยละ 2.7 (รูปที่ 42) ส่วนหนึ่งจากที่ ธพ. ให้ความช่วยเหลือด้านสภาพคล่องและเร่งปรับโครงสร้างหนี้เชิงป้องกัน (pre-emptive debt restructuring) ซึ่งมีส่วนช่วยประคับประคองความสามารถในการชำระหนี้และลดโอกาสการเกิดหนี้เสียของธุรกิจ SMEs อย่างไรก็ดี migration rate ของสินเชื่อธุรกิจ SMEs ยังคงกระจุกตัวในกลุ่มเปราะบางเดิมที่เคยมีปัญหาการชำระหนี้มาก่อน (re-entry) ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 80.0 ของสินเชื่อที่ด้อยลงเป็น stage 2 และร้อยละ 53.1 ของสินเชื่อที่ด้อยลงเป็น NPL สะท้อนถึงความเปราะบางของลูกหนี้ที่อาจไม่ได้เกิดจากปัญหาสภาพคล่องเพียงชั่วคราว จึงต้องติดตามความเปราะบางของลูกหนี้กลุ่มดังกล่าวอย่างใกล้ชิด ควบคู่กับการสนับสนุนให้ลูกหนี้สามารถปรับตัวและยกระดับศักยภาพทางธุรกิจ (transformation) เพื่อเสริมความสามารถในการแข่งขันและความสามารถในการชำระหนี้อย่างยั่งยืนท่ามกลางความไม่แน่นอนและแรงกดดันเชิงโครงสร้างที่เพิ่มขึ้น

[2] สินเชื่อด้อยคุณภาพ (non-performing loan: NPL หรือ stage 3)

[3] สินเชื่อที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิตต่อสินเชื่อรวม (significant increase in credit risk: SICR หรือ stage 2)

ภาพที่ 41: migration rate จาก Stage 1 เป็น Stage 2 ของสินเชื่อธุรกิจ SMEs และ สัดส่วนของกลุ่ม re-entry ต่ออัตรา migration ทั้งหมด

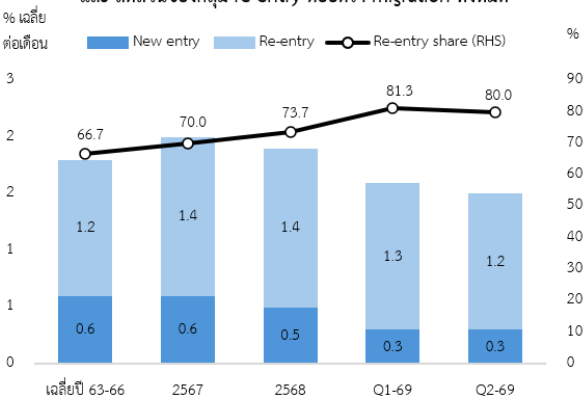

หมายเหตุ: (1) ครอบคลุมสินเชื่อธุรกิจ SMEs ของระบบ ธพ. ไม่รวมบริษัทในเครือ
(2) New entry คือสินเชื่อที่เพิ่งเป็น Stage 2 ครั้งแรก
(3) Re-entry คือสินเชื่อที่เคยเป็น Stage 2 มาแล้วอย่างน้อย 1 ครั้ง แล้วกลับมาเป็น Stage 2 อีกครั้ง
(4) อัตรา migration เทียบสินเชื่อ Stage 1 ในงวดก่อนหน้า
ที่มา: ธปท.

ภาพที่ 42: migration rate จาก Stage 2 เป็น Stage 3 ของสินเชื่อธุรกิจ SMEs และ สัดส่วนของกลุ่ม re-entry ต่ออัตรา migration ทั้งหมด

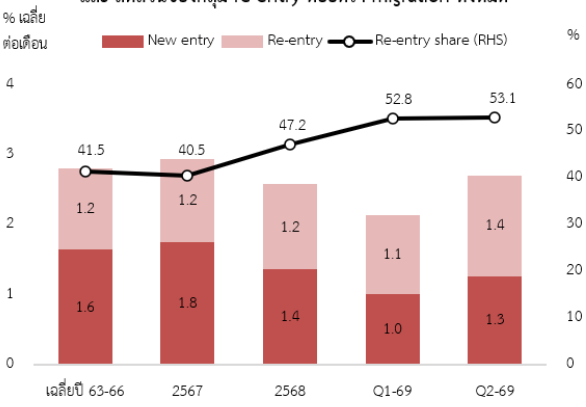

หมายเหตุ: (1) ครอบคลุมสินเชื่อธุรกิจ SMEs ของระบบ ธพ. ไม่รวมบริษัทในเครือ
(2) New entry คือสินเชื่อที่เพิ่งเป็น NPL ครั้งแรก
(3) Re-entry คือสินเชื่อที่เคยเป็น NPL มาแล้วอย่างน้อย 1 ครั้ง แล้วกลับมาเป็น NPL อีกครั้ง
(4) อัตรา migration เทียบสินเชื่อ stage 2 ในงวดก่อนหน้า
ที่มา: ธปท.

อย่างไรก็ดี แม้ความเสี่ยงด้านเครดิตจะสูงขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจ แต่ระบบ ธพ. โดยรวมยังมีความเข้มแข็งและสามารถรองรับความเสี่ยงดังกล่าวได้ โดยเงินกองทุนและการกันสำรองยังอยู่ในระดับที่สูง (ภาพที่ 43 และ 44) นอกจากนี้ ธพ. ยังมีการจัดทำการทดสอบภายใต้ภาวะวิกฤตตามสถานการณ์จำลอง (stress test) ที่ครอบคลุมผลกระทบจากสงคราม เพื่อประกอบการเตรียมแผนบริหารความเสี่ยงและมาตรการรองรับที่เหมาะสมเพิ่มเติม ซึ่งผลการทดสอบพบว่า ระบบ ธพ. ยังสามารถรองรับความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นได้

ภาพที่ 43: เครื่องชี้ด้านเงินกองทุนและสภาพคล่องของระบบ ธพ.

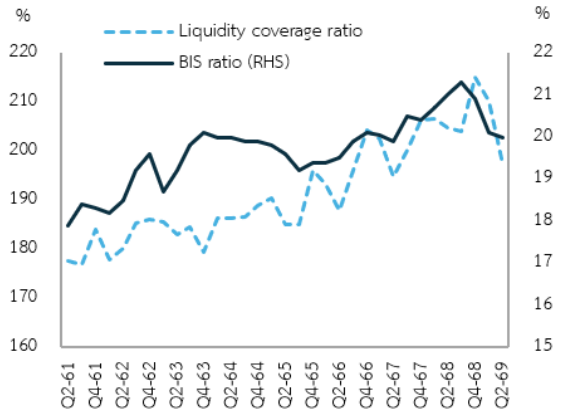

หมายเหตุ: ข้อมูลระบบ ธพ. ไม่รวมบริษัทในเครือ
ที่มา: ธปท.

ภาพที่ 44: เครื่องชี้ด้านเงินสำรองต่อคุณภาพสินเชื่อของระบบ ธพ.

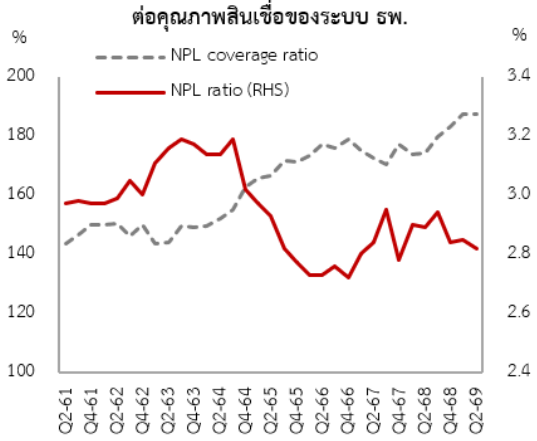

หมายเหตุ: (1) NPL coverage ratio ใช้ข้อมูลระบบ ธพ. ไม่รวมบริษัทในเครือ
(2) NPL Ratio ใช้ข้อมูลระบบ ธพ. รวมบริษัทในเครือ
ที่มา: ธปท.

สำหรับความเสี่ยงจากความผันผวนของสินทรัพย์ในตลาดการเงินต่อระบบ ธพ. พบว่ามีค่อนข้างจำกัด โดยสัดส่วนของเงินลงทุนต่อสินทรัพย์รวมของระบบ ธพ. อยู่ที่ประมาณร้อยละ 14.4 ซึ่งประกอบไปด้วย การลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลเป็นหลักที่ร้อยละ 9.7 ตราสารทุนร้อยละ 1.4 และตราสารหนี้ภาคเอกชนร้อยละ 0.9 (ภาพที่ 45) ทั้งนี้ ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2569 ระบบ ธพ. ยังคงมีกำไรจากการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ (fair value through profit or loss: FVTPL) และกำไรสุทธิจากเงินลงทุน ปรับสูงขึ้นจากปี 2568 (ภาพที่ 46) สะท้อนว่าความเสี่ยงจากผลขาดทุนที่เกิดจากความผันผวนของอัตราผลตอบแทนอยู่ใน

ระดับต่ำ นอกจากนี้ ธพ. ยังมีแนวทางบริหารจัดการความเสี่ยงด้านตลาด โดยมีการปรับลดอายุเฉลี่ยของตราสารหนี้ที่ถือครองหรือป้องกันความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยเพื่อหลีกเลี่ยงหรือบรรเทาผลขาดทุนที่อาจเกิดขึ้น

ภาพที่ 45: สัดส่วนเงินลงทุนแยกรายประเภทเงินลงทุนต่อสินทรัพย์ทั้งหมด

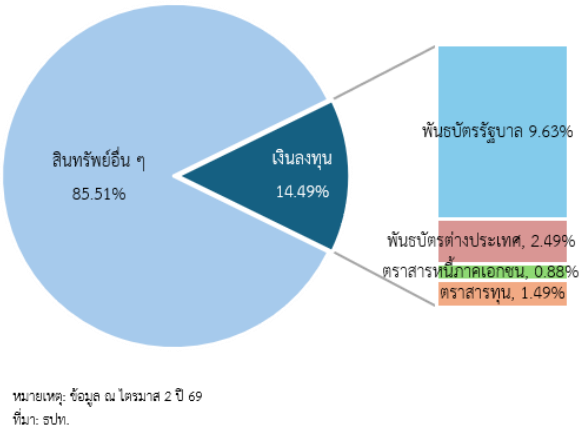

หมายเหตุ: ข้อมูล ณ ไตรมาส 2 ปี 69
ที่มา: ธปท.

ภาพที่ 46: กำไรสุทธิจาก FVTPL และเงินลงทุน

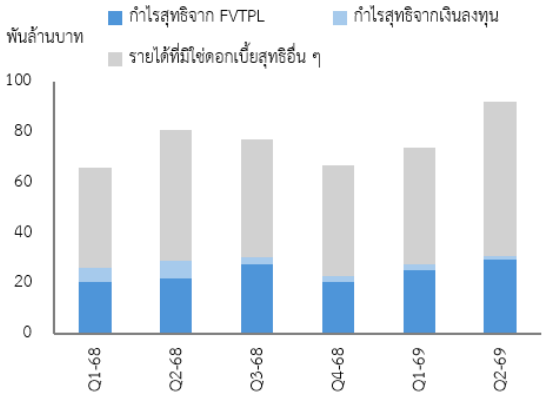

ที่มา: ธปท.

2.3.2 ผู้ให้บริการทางการเงินที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (NBRLs)

ความระมัดระวังในการให้สินเชื่อที่เพิ่มขึ้นทำให้การให้สินเชื่อในภาพรวมของ NBRLs หดตัว โดยในไตรมาสที่ 1 ปี 2569 สินเชื่อหดตัวร้อยละ 0.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งต่ำกว่าในช่วงปี 2565 ถึง ปี 2567 ที่สินเชื่อขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 5.7[4] ต่อปี โดยเป็นการหดตัวจากสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์เป็นหลัก ขณะที่สินเชื่อส่วนบุคคลทั้งที่มีหลักประกันและไม่มีหลักประกันขยายตัวได้น้อยกว่าในอดีต สำหรับสินเชื่อรายย่อยเพื่อธุรกิจ (nano finance) และสินเชื่อส่วนบุคคลดิจิทัล (digital p-loan) ขยายตัวได้ตามการเติบโตของสินเชื่อในแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ (e-commerce) เป็นสำคัญ **ด้านคุณภาพสินเชื่อของ NBRLs ยังอยู่ในระดับบริหารจัดการได้** นอกจากนี้ NBRLs ในภาพรวมยังมีฐานะการเงินอยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีกำไรสะสมที่สามารถใช้รองรับผลขาดทุนในอนาคตในระดับค่อนข้างสูงที่ประมาณร้อยละ 17.5 ของสินทรัพย์รวม ขณะที่สัดส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (D/E) ปรับลดลงต่อเนื่องมาอยู่ที่ 3.2 เท่า ณ ไตรมาสที่ 1 ปี 2569 (ภาพที่ 47) ทั้งนี้ NBRLs ส่วนใหญ่ยังสามารถรักษาความสามารถในการทำกำไรโดยเพิ่มความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อและลดค่าใช้จ่ายเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านเครดิต (credit cost) ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายกันสำรองของพอร์ตส่วนใหญ่ปรับลดลง ยกเว้นสินเชื่อจำนำทะเบียนรถที่มีการกันสำรองเพิ่มสูงขึ้น หลังจากที่เร่งปล่อยสินเชื่อในช่วงปี 2565 ถึง ปี 2566 (ภาพที่ 48)

[4] คำนวณจากหนี้ครัวเรือนที่ปล่อยโดย NBRLs โดยเป็นค่าเฉลี่ยการขยายตัวในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2565 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี 2567 แต่ไม่นับรวมข้อมูลช่วงไตรมาสที่ 4 ปี 2565 ถึงไตรมาสที่ 3 ปี 2566 เนื่องจากมีการโอนธุรกิจสินเชื่อบัตรเครดิตและส่วนบุคคลจาก ธพ. แห่งหนึ่งไปยัง NBRLs ในเครือทำให้อัตราการขยายตัวของสินเชื่อจาก NBRLs สูงผิดปกติ

ภาพที่ 47: ฐานะการเงินของ NBRLs

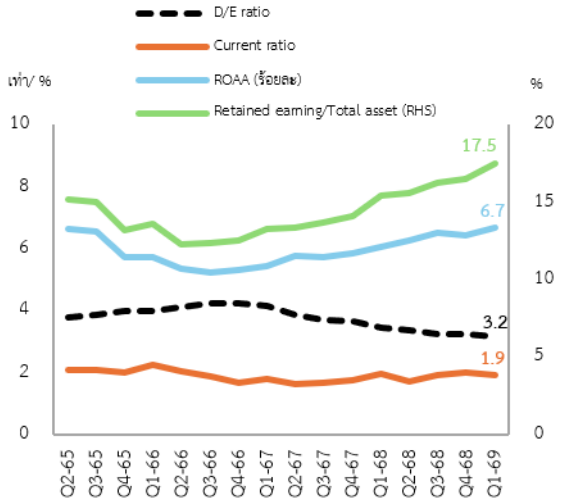

หมายเหตุ: คำนวณจากค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักตามสัดส่วนสินทรัพย์รวมจากบริษัทจำนวน 28 บริษัท
ที่มา: SETSMART และ ธปท.

ภาพที่ 48: ค่าใช้จ่ายเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านเครดิต (credit cost) ของ NBRLs

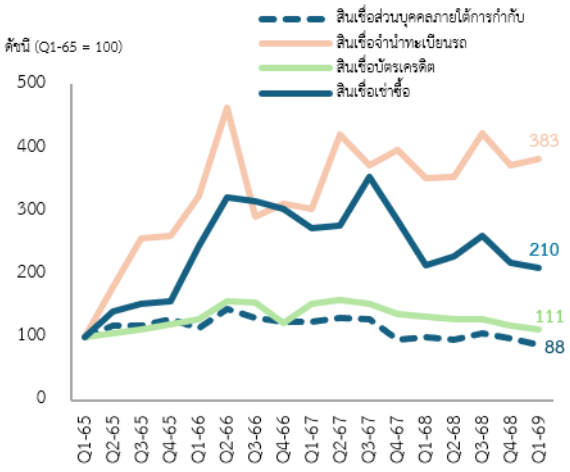

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักตามสัดส่วนสินเชื่อจากบริษัทที่มีสัดส่วนสินเชื่อสูงในแต่ละประเภทสินเชื่อ โดยคำนวณจากบริษัทสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ จำนวน 20 แห่ง สินเชื่อจำนำทะเบียนรถ จำนวน 17 แห่ง สินเชื่อบัตรเครดิต จำนวน 8 แห่ง และสินเชื่อเช่าซื้อ จำนวน 18 แห่ง
ที่มา: SETSMART และรายงานงบการเงินนำส่ง ธปท. คำนวณโดย ธปท.

อย่างไรก็ตาม ยังต้องติดตามคุณภาพสินเชื่อของ NBRLs ในระยะต่อไปอย่างใกล้ชิด เนื่องจากลูกค้าส่วนใหญ่ของ NBRLs เป็นครัวเรือนที่มีรายได้น้อย รวมถึงผู้กู้ที่เป็นลูกจ้างไม่ประจำที่รายได้มีความผันผวนสูง ซึ่งคาดว่าจะได้รับผลกระทบจากสถานการณ์สงครามมากกว่า จากทั้งค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้นและรายได้ที่ลดลง นอกจากนี้ ยังต้องติดตามพัฒนาการของผู้ให้บริการสินเชื่อ Buy Now Pay Later (BNPL) ที่มีการขยายสินเชื่อค่อนข้างมากในกลุ่มคนอายุน้อยและรายได้น้อย โดยมูลค่าการใช้สินเชื่อเพิ่มจาก 6.8 พันล้านบาท ในปี 2564 เป็นเกือบ 4.1 หมื่นล้านบาท ในปี 2568 คิดเป็นการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 56 ต่อปี ขณะที่จำนวนบัญชีเพิ่มจากประมาณ 6 แสนบัญชี ในปี 2564 เป็น 6.3 ล้านบัญชี ในปี 2568 คิดเป็นการขยายตัวเฉลี่ยประมาณร้อยละ 80 ต่อปี (ภาพที่ 49) ซึ่งอาจส่งผลต่อวินัยทางการเงินของประชาชน นำไปสู่การเป็นหนี้เร็วและก่อหนี้โดยไม่จำเป็น และเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขหนี้ครัวเรือนในระยะยาวได้ โดยปัจจุบัน ธปท. อยู่ระหว่างการศึกษาและพิจารณาเกณฑ์การกำกับผู้ให้สินเชื่อแก่ผู้ซื้อสินค้าจากแพลตฟอร์มซื้อขายออนไลน์ที่ให้บริการ BNPL เพื่อคุ้มครองผู้ใช้บริการและกำกับดูแลให้เหมาะสมกับพัฒนาการของธุรกิจ

ภาพที่ 49: จำนวนบัญชีและยอดสินเชื่อ BNPL

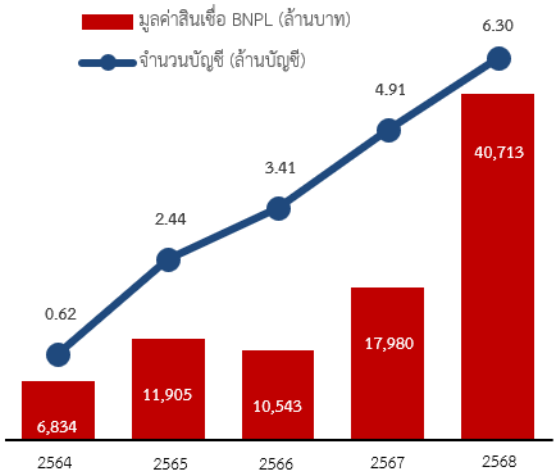

หมายเหตุ: อัตราการขยายตัวคำนวณแบบอัตราการเติบโตต่อปีแบบทบต้น (compound annual growth rate) โดยจำนวนบัญชี รวบรวมจากผู้ประกอบการ BNPL รายใหญ่จำนวน 6 ราย และมูลค่าสินเชื่อ BNPL รวบรวมจากงบการเงินของผู้ประกอบการ BNPL รายใหญ่จำนวน 8 ราย
ที่มา: ธปท.

2.3.3 สหกรณ์ออมทรัพย์ (สอ.)

ฐานะการเงินของ สอ. โดยรวมอยู่ในระดับดี โดย ณ ไตรมาสที่ 1 ปี 2569 ทุนเรือนหุ้นและทุนสำรองอยู่ที่ 1.7 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากสิ้นปี 2568 (ภาพที่ 50) รวมถึงช่วยสนับสนุนสภาพคล่องและการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของภาคครัวเรือนจากเงินให้สินเชื่อในไตรมาสที่ 1 ปี 2569 ยังขยายตัวได้ที่ร้อยละ 4.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน (ภาพที่ 51) ขณะที่ความเสี่ยงด้านเครดิตของ สอ. โดยรวมยังมีจำกัด เนื่องจาก สอ. ส่วนใหญ่สามารถหักชำระหนี้จากเงินเดือนสมาชิกได้เป็นลำดับแรก สำหรับด้านการลงทุน สอ. ยังคงมีเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.0 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งเงินลงทุนส่วนใหญ่อยู่ในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำ อาทิ พันธบัตรรัฐบาลและตราสารหนี้ภาคเอกชนที่มี credit rating ระดับ A- ขึ้นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงส่งผลให้ความเสี่ยงด้านเครดิตของเงินลงทุนโดยรวมยังมีจำกัด

ภาพที่ 50: ทุนเรือนหุ้นและทุนสำรองของสหกรณ์ออมทรัพย์

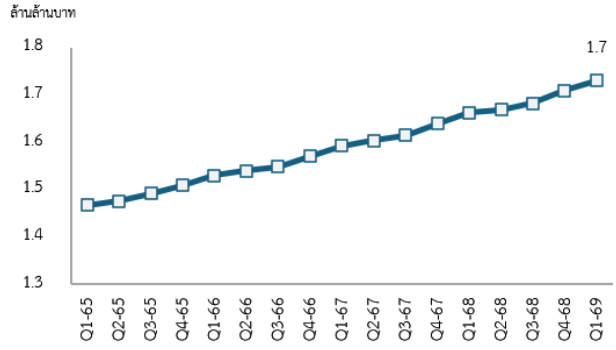

หมายเหตุ: ข้อมูลรวมสหกรณ์ออมทรัพย์และชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์
ที่มา: กสส. คำนวณโดย ธปท.

ภาพที่ 51: การขยายตัวของเงินให้สินเชื่อแก่สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์

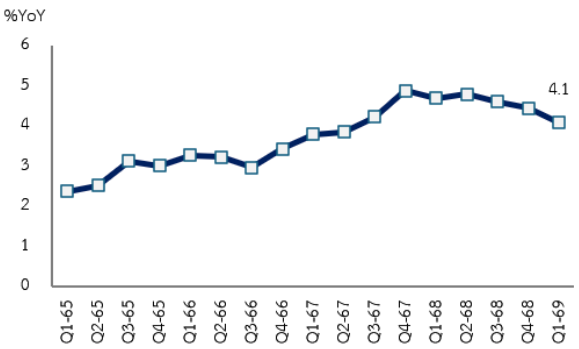

ที่มา: กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ คำนวณโดย ธปท.

2.3.4 ธุรกิจประกันภัย

ในช่วงที่ผ่านมาภาวะเศรษฐกิจที่ขยายตัวต่ำ ทำให้การเติบโตของธุรกิจประกันภัยโดยรวมมีแนวโน้มชะลอลง และยังเผชิญกับความเสี่ยงและภาระการเคลมที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้บริษัทประกันต้องดำเนินธุรกิจอย่างระมัดระวังและมีการปรับตัวเชิงรุกมากยิ่งขึ้น **อย่างไรก็ดี ธุรกิจประกันภัยไทยโดยรวมยังคงมีฐานะการเงินเข้มแข็ง** สะท้อนจากเงินกองทุนของบริษัทประกันชีวิตและบริษัทประกันวินาศภัย ณ ไตรมาสที่ 4 ปี 2568 มีอัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุน (Capital Adequacy Ratio: CAR) อยู่ที่ร้อยละ 442.4 และร้อยละ 367.2 ตามลำดับ (ภาพที่ 52) ซึ่งสูงกว่าระดับอัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุนที่ใช้ในการกำกับ (supervisory CAR) ที่กำหนดไว้ร้อยละ 140

ภาพที่ 52: อัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุน (CAR) ของธุรกิจประกันภัย

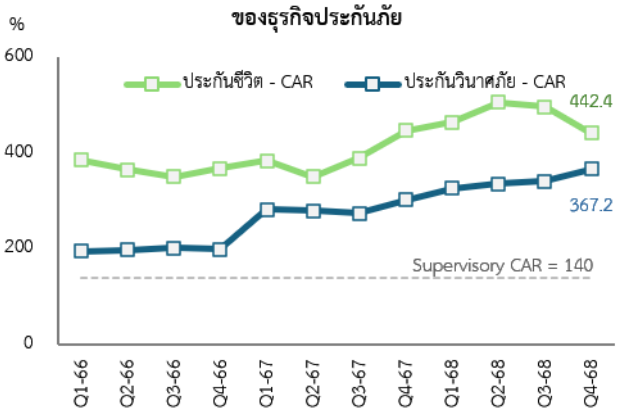

ที่มา: คปภ.

สำหรับผลกระทบจากสถานการณ์สงคราม คาดว่ารายได้จากการรับประกันของบริษัทประกันชีวิตและบริษัทประกันวินาศภัยจะขยายตัวในระดับต่ำ ตามกำลังซื้อโดยรวมที่ชะลอลงและผู้บริโภคบางส่วนที่ตัดสินใจชะลอการซื้อประกันบางประเภทที่ไม่จำเป็น ขณะที่ประกันภัยการเดินทางอาจได้รับผลกระทบจากแนวโน้มการเดินทางท่องเที่ยวที่ชะลอลง และประกันชีวิตควบการลงทุนอาจได้รับผลกระทบจากความผันผวนของตลาดการเงิน

ทั้งนี้ ในช่วงต้นเดือนมีนาคม 2569 ที่ผ่านมา สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (สำนักงาน คปภ.) ได้ประเมินผลกระทบจากสถานการณ์สงครามต่อฐานะความมั่นคงและสภาพคล่องของธุรกิจประกันภัยภายใต้การทดสอบภาวะวิกฤต (stress test) ซึ่งครอบคลุมการปรับเพิ่มขึ้นของอัตราผลตอบแทนพันธบัตร การลดลงของมูลค่าตราสารทุน แรงกดดันเงินเฟ้อด้านพลังงาน ส่งผลให้ต้นทุนค่าสินไหมทดแทนเพิ่มขึ้น รวมถึงผลกระทบต่อเบี้ยประกันภัยที่อาจปรับเพิ่มขึ้น ซึ่งผลการทดสอบสะท้อนว่า บริษัทประกันชีวิตและบริษัทประกันวินาศภัยส่วนใหญ่ยังมีระดับเงินกองทุนอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์การกำกับดูแล และมีสภาพคล่องเพียงพอรองรับภาระผูกพันระยะสั้นและสามารถบริหารจัดการกระแสเงินสดได้ในระดับที่เหมาะสม นอกจากนี้ สำนักงาน คปภ. จะติดตามและประเมินผลกระทบจากสถานการณ์สงครามในตะวันออกกลางอย่างใกล้ชิด เพื่อให้สามารถดำเนินมาตรการกำกับดูแลและติดตามบริษัทที่มีความอ่อนไหวต่อความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสมและทันท่วงที รวมถึงสามารถรักษาเสถียรภาพและความเชื่อมั่นต่อระบบประกันภัยไทยได้อย่างมั่นคงยั่งยืน

2.3.5 ตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชน

ตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชนโดยรวมสามารถทำหน้าที่สนับสนุนการระดมทุนของภาคธุรกิจได้ โดยนักลงทุนยังคงมีความเชื่อมั่นในตราสารหนี้ที่มีคุณภาพในระดับ IG ทำให้ rollover risk ของตราสารกลุ่มนี้อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งในปี 2569 จะมียอดครบกำหนดของตราสารหนี้กลุ่ม IG คิดเป็นมูลค่า 1.2 ล้านล้านบาท หรือเป็นสัดส่วนร้อยละ 92.6 ของยอดครบกำหนดตราสารหนี้ภาคเอกชนทั้งหมด **อย่างไรก็ดี นักลงทุนยังมีความระมัดระวังใน HY bond ส่งผลให้บริษัทหลายแห่งที่พึ่งพาการออก HY bond** เพื่อใช้ในการชำระหนี้เดิม (refinance) เผชิญข้อจำกัดในการระดมทุนมากขึ้น ทำให้สัดส่วนการขอเลื่อนกำหนดชำระหนี้และการผิดนัดชำระหนี้ของผู้ออกตราสารหนี้กลุ่มดังกล่าวเพิ่มขึ้นอย่างมีนัย โดยในปี 2568 มีการผิดนัดชำระคิดเป็นร้อยละ 4.8 ของยอดครบกำหนดตราสารหนี้ภาคเอกชนทั้งหมดจากผู้ออก 29 ราย เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่ร้อยละ 2.3 จากผู้ออกตราสาร 22 ราย (ภาพที่ 53) ส่งผลให้กลุ่มผู้ออก HY bond มี rollover risk ที่สูงขึ้น (ภาพที่ 54) และทำให้ต้นทุนทางการเงิน (funding cost) ของกลุ่มนี้ยังอยู่ในระดับสูง (ภาพที่ 55) โดยในปี 2569 HY bond มียอดตราสารหนี้ที่ครบกำหนดคิดเป็นมูลค่า 9.8 หมื่นล้านบาท หรือเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.4 ของยอดครบกำหนดตราสารหนี้ภาคเอกชนทั้งหมด

ภาพที่ 53: หุ้นกู้เลื่อนกำหนดและผิดนัดชำระ

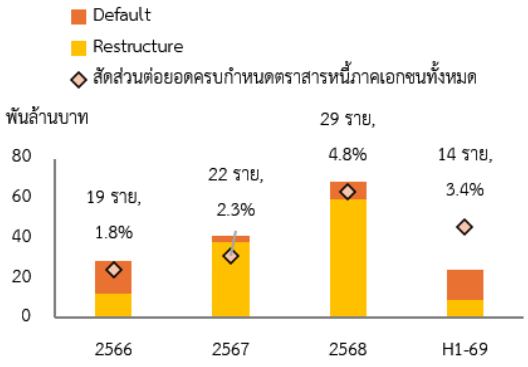

หมายเหตุ: ข้อมูล ณ 17 ก.ย. 69
ที่มา: ThaiBMA คำนวณโดย ธปท.

ภาพที่ 54: Issuance & Maturity ของตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชน

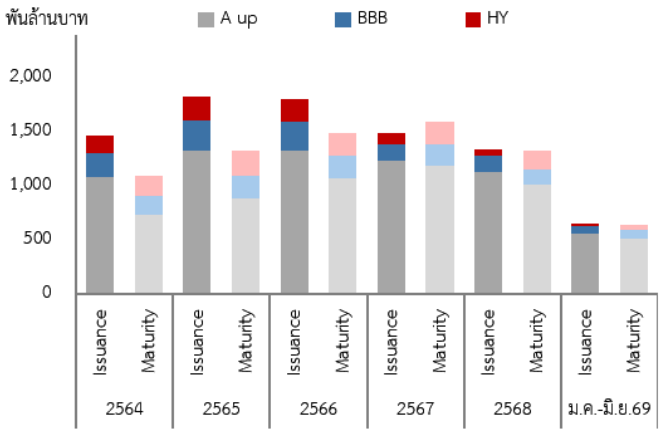

หมายเหตุ: ข้อมูล ณ 17 ก.ย. 69 และไม่รวม BANK
ที่มา: ThaiBMA คำนวณโดย ธปท.

ภาพที่ 55: อัตราผลตอบแทนตราสารหนี้ภาคเอกชน ถ่วงน้ำหนัก (Weighted Coupon)

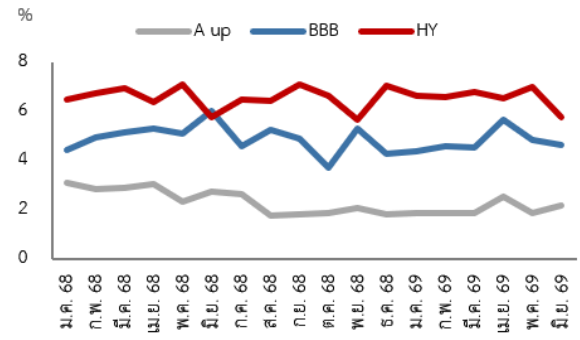

ที่มา: ThaiBMA คำนวณโดย ธปท.

ภาพที่ 56: ตราสารหนี้ภาคเอกชนของธุรกิจที่มีความเปราะบางมากขึ้น ที่จะครบกำหนดในระยะ 1 ปีข้างหน้า

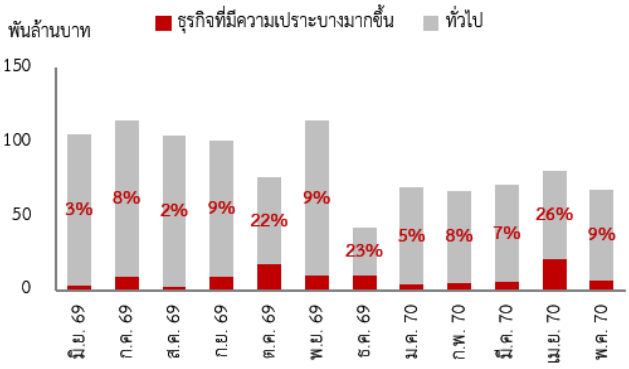

หมายเหตุ: ข้อมูลยอดคงค้าง ณ 7 พ.ค. 69 และไม่รวม BANK
ที่มา: ThaiBMA คำนวณโดย ธปท.

ในระยะข้างหน้า ภาคธุรกิจที่ต้องการระดมทุนในตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชนมีโอกาสเผชิญกับ funding cost ที่เพิ่มขึ้นจากปัจจัยภายนอก อุปทานพันธบัตรรัฐบาลที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น รวมถึงความเสี่ยงของการถูกปรับลด credit rating ของประเทศ และสำหรับภาคธุรกิจที่มีความเปราะบางอาจต้องชดเชยความเสี่ยงให้นักลงทุนเพิ่มเติม ทำให้ต้องติดตามการออกตราสารหนี้ของธุรกิจที่มีความเปราะบางมากขึ้น โดยเฉพาะในบางช่วงที่ปริมาณครบกำหนดมีการกระจุกตัวค่อนข้างสูง (ภาพที่ 56) ซึ่งที่ผ่านมา หากธุรกิจต้องระดมทุนในภาวะที่ตลาดตึงตัว ก็ปรับตัวโดยการออกเสนอขายตราสารเร็วขึ้นหรือการให้บริษัทแม่ซึ่งมี credit rating ดีกว่าเป็นผู้ระดมทุนให้แทนหรือใช้การออกตราสารหนี้โดยมีหลักประกัน เป็นต้น

2.3.6 กองทุนรวม

ในช่วงปี 2568 อุตสาหกรรมกองทุนรวมมีกระแสเงินสุทธิ (net flow) ไหลเข้าต่อเนื่อง ทั้งในกองทุนรวมที่ลงทุนในตราสารหนี้และกองทุนที่ลงทุนในต่างประเทศ (foreign investment fund: FIF) โดยเฉพาะกองทุน FIF ที่มีการลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุนต่างประเทศ มีเงินทุนไหลเข้าต่อเนื่อง ทำให้ ณ เดือนมิถุนายน ปี 2569 ขนาดสินทรัพย์ภายใต้การบริหารขยายตัวเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 40 เมื่อเทียบกับเดือนมิถุนายน ปี 2568 ซึ่งสะท้อนมาจากมุมมองของนักลงทุนต่อโอกาสการลงทุนและอัตราผลตอบแทนใน

ต่างประเทศที่อยู่ในระดับน่าสนใจ จึงมีส่วนทำให้ความเชื่อมโยงระหว่างตลาดการเงินไทยกับตลาดการเงินโลกมีมากขึ้นกว่าในอดีต

ขณะที่ กองทุนเปิดตราสารหนี้ (daily fixed income: DFI) มี net flow ไหลเข้าอย่างต่อเนื่องจากการคาดการณ์ทิศทางอัตราดอกเบี้ยขาลง อย่างไรก็ดี ในบางช่วงที่ตลาดเผชิญกับความผันผวน พบว่า มีเงินไหลออกสุทธิเล็กน้อยจากกองทุน DFI ในช่วงไตรมาสที่ 4 ปี 2568 ถึง ไตรมาสที่ 2 ปี 2569 จากการปรับขึ้นของอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลที่ผันผวนในช่วงสั้น ๆ จากความอ่อนไหวต่อสถานการณ์สงคราม การคาดการณ์เงินเฟ้อที่เร่งขึ้น และปัจจัยเฉพาะภายในประเทศ (ภาพที่ 57) อย่างไรก็ดี ความเสี่ยงของการไถ่ถอนหน่วยลงทุนของกองทุนรวมโดยเฉพาะ DFI ที่รุนแรงและเป็นวงกว้างคาดว่าจะมีจำกัด เนื่องจากนักลงทุนได้ทยอยลดความเสี่ยงโดยเคลื่อนย้ายเงินจากกองทุนที่มีความเสี่ยงต่อความผันผวนของอัตราผลตอบแทน (duration risk) สูง ไปลงทุนในกองทุนที่มี duration risk ต่ำกว่า รวมถึงสัดส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องของกองทุน DFI ยังอยู่ในระดับสูงและสูงกว่าในช่วงโควิด-19 ซึ่งช่วยรองรับความผันผวนด้านสภาพคล่องได้ในระดับหนึ่ง (ภาพที่ 58)

ในระยะข้างหน้า ยังคงต้องติดตามผลกระทบจากความผันผวนของอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล และพฤติกรรมการลงทุนของผู้ถือหน่วยลงทุนอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากยังมีความไม่แน่นอนของภาวะเศรษฐกิจทั่วโลก อัตราเงินเฟ้อ รวมถึงทิศทางการดำเนินนโยบายการเงินและการคลังของประเทศเศรษฐกิจหลัก

ภาพที่ 57: Net Flow ของกองทุน DFI และ MMF

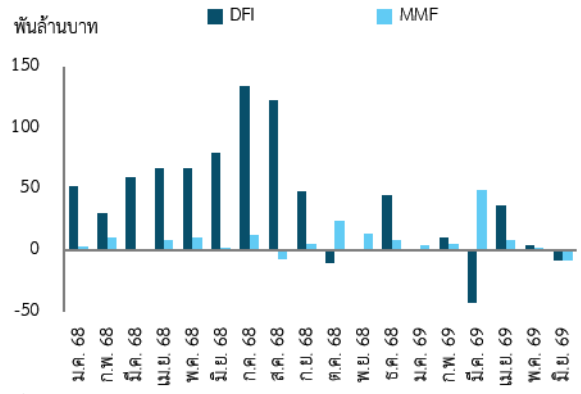

ที่มา: Morningstar คำนวณโดย ธปท.

ภาพที่ 58: สัดส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องกองทุน DFI

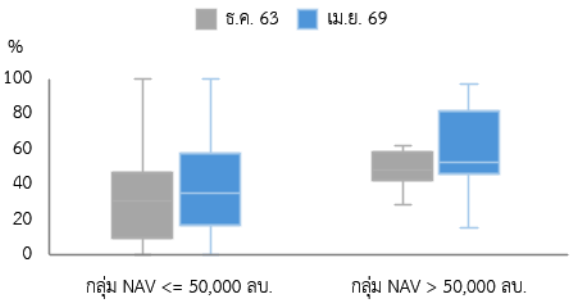

หมายเหตุ: (1) ข้อมูลยอดคงค้าง ณ เม.ย. 69 (2) ใช้ AUM ณ เม.ย. 69 ในการแบ่งกลุ่ม
ที่มา: ก.ล.ต. และ Morningstar คำนวณโดย ธปท.

บทที่ 3 การดำเนินนโยบายเพื่อเตรียมรับมือกับความเสี่ยงในระยะข้างหน้า

ภายใต้ภาวะเศรษฐกิจที่ขยายตัวช้าและต่ำกว่าศักยภาพ ตามที่ได้กล่าวถึงในรายงานการติดตามเสถียรภาพระบบการเงิน ที่เผยแพร่ในเดือนธันวาคม 2568 ที่ผ่านมา หน่วยงานภาครัฐได้ดำเนินมาตรการเชิงนโยบายอย่างต่อเนื่อง **เพื่อบรรเทาภาระทางการเงินของภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจ โดยมุ่งแก้ไขปัญหาหนี้เดิมของกลุ่มลูกหนี้ที่มีความเปราะบาง โดยเฉพาะธุรกิจ SMEs และรายย่อยเพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าถึงสินเชื่อของภาคธุรกิจที่มีศักยภาพ** และเมื่อสถานการณ์ความไม่สงบในตะวันออกกลางปะทุขึ้นในช่วงปลายเดือนกุมภาพันธ์ 2569 มาตรการต่าง ๆ ที่ได้ออกไปแล้วก่อนหน้านี้ก็มีบทบาทสำคัญในการบรรเทาผลกระทบได้อย่างทันท่วงที รวมถึงในช่วงที่ผ่านมา ธปท. และภาครัฐยังได้ออกมาตรการเพิ่มเติมบางประการเพื่อประคับประคองเศรษฐกิจโดยรวม และมุ่งเป้าช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางเฉพาะกลุ่ม สรุปได้ดังนี้

3.1 มาตรการบรรเทาภาระทางการเงิน

3.1.1 การดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลาย

ตั้งแต่ตุลาคม 2567 คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายมาอย่างต่อเนื่อง 6 ครั้ง รวมร้อยละ 1.5 ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยนโยบายลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 1.0 ต่อปี ในเดือนเมษายน 2569 เพื่อให้ภาวะการเงินสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ และช่วยบรรเทาภาระหนี้ให้กับธุรกิจ SMEs และครัวเรือน โดยอัตราการส่งผ่านไปยังอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ M-rates ระบบ ธพ. เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 51[5] และจากการประเมินข้อมูลสินเชื่อเฉพาะสัญญาที่อ้างอิงอัตราดอกเบี้ยลอยตัวพบว่า การปรับลดอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวมีผลช่วยลดภาระดอกเบี้ยเงินกู้ของลูกหนี้ ได้แก่ (1) ธุรกิจ SMEs เฉลี่ย 19,700 บาทต่อรายต่อปี (2) สินเชื่อรายย่อย เฉลี่ย 5,200 บาทต่อรายต่อปี[6] โดยครัวเรือนรายได้น้อยกว่า 30,000 บาทต่อเดือนมีภาระดอกเบี้ยลดลงประมาณ 2,900 บาทต่อรายต่อปี ขณะที่ครัวเรือนที่มีรายได้มากกว่า 30,000 บาทต่อเดือน ปรับลดลง 6,900 บาทต่อรายต่อปี

3.1.2 การปรับโครงสร้างหนี้เชิงป้องกัน (pre-emptive debt restructuring)

เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2569 ธปท. ขอความร่วมมือให้สถาบันการเงิน สถาบันการเงินเฉพาะกิจ และผู้ประกอบธุรกิจภายใต้การกำกับของ ธปท. ออกมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้เชิงป้องกัน (pre-emptive) ตั้งแต่เริ่มมีสัญญาณว่าลูกหนี้จะมีปัญหาการชำระหนี้ เพื่อช่วยลดภาระค่างวดของลูกหนี้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เช่น ให้จ่ายเฉพาะดอกเบี้ย ลดค่างวด ลดอัตราดอกเบี้ย ตัดเงินต้นก่อนดอกเบี้ย สำหรับสินเชื่อทุกประเภท รวมถึงการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ สินเชื่อจำนำทะเบียนรถ และสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ

---

[5] คำนวณอัตราการส่งผ่านรวม 6 ครั้ง ณ วันที่ 10 มีนาคม 2569

[6] มีการปรับวิธีการคำนวณภาระดอกเบี้ยทำให้ตัวเลขไม่สามารถเทียบกับตัวเลขที่นำเสนอในรายงานการติดตามเสถียรภาพระบบการเงินไทย 2568 ฉบับเผยแพร่ ธันวาคม 2568 ได้

3.1.3 การปรับลดและกำหนดมาตรฐานค่าธรรมเนียมทางการเงิน

ธปท. ได้ออกหลักเกณฑ์กำหนดค่าบริการและการให้บริการให้เป็นมาตรฐาน และปรับลดค่าธรรมเนียมหลายรายการลง เมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2569 เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ใช้บริการทั่วไป รวมถึงผู้ประกอบธุรกิจ SMEs ให้สามารถเข้าถึงผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินได้ด้วยอัตราค่าบริการที่เหมาะสม เป็นธรรม และไม่เป็นภาระเกินสมควร โดยครอบคลุมรายการค่าธรรมเนียม 4 ประเภท รวม 19 รายการ ได้แก่ 1) ค่าบริการที่เกี่ยวข้องกับบัญชีเงินฝาก 2) ค่าบริการที่เกี่ยวข้องกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์ 3) ค่าบริการที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมการชำระเงิน และ 4) ค่าบริการที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อสำหรับธุรกิจ SMEs ซึ่งจะทำให้การเรียกเก็บค่าบริการผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินพื้นฐานของสถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตเป็นมาตรฐานเดียวกัน ชัดเจน โปร่งใส และสอดคล้องกับต้นทุนการให้บริการยิ่งขึ้น

3.2 มาตรการแก้ไขปัญหาหนี้เดิมที่มีความเปราะบาง

3.2.1 การช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยที่มีภาระหนี้เสียผ่านโครงการปิดหนี้ไว ไปต่อได้

ธปท. ร่วมกับกระทรวงการคลังและภาคสถาบันการเงิน ดำเนินโครงการปิดหนี้ไว ไปต่อได้ ซึ่งเปิดลงทะเบียนโครงการตั้งแต่วันที่ 5 มกราคม 2569 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยที่มีภาระหนี้เสียในทุกประเภทสินเชื่อกับผู้ให้บริการทางการเงินทุกแห่งรวมกันไม่เกิน 100,000 บาทต่อราย ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 ผ่านกลไกการรับโอนหนี้ที่ไม่มีหลักประกันและตั๋งหนี้ของหนี้ที่เคยมีหลักประกันจาก ธพ. และบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินของ ธพ. มายังบริษัทบริหารสินทรัพย์สุขุมวิท (SAM) เพื่อดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้แบบผ่อนปรนให้แก่ลูกหนี้ ซึ่งจะช่วยให้ลูกหนี้มีภาระหนี้ที่ลดลง ปิดจบหนี้ได้เร็วขึ้น และมีประวัติชำระหนี้ในเครดิตบูโรที่ดีขึ้น ซึ่งจะช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงสินเชื่อใหม่ในอนาคต ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวเป็นมาตรการเฉพาะกิจที่จะดำเนินการเพียงครั้งเดียวเพื่อป้องกันปัญหาการเสียวินัยทางการเงิน (moral hazard) โดย ณ วันที่ 29 สิงหาคม 2569 มีลูกหนี้เข้าร่วมปรับโครงสร้างหนี้แล้ว 158,188 บัญชี หรือคิดเป็นร้อยละ 79 ของเป้าหมายปี 2569 ที่ 200,000 บัญชี

3.2.2 การขยายระยะเวลาการใช้สิทธิซื้อทรัพย์สินคืนภายใต้โครงการพักทรัพย์ พักหนี้

เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2569 ธปท. ได้ขยายระยะเวลาการใช้สิทธิซื้อทรัพย์สินคืนภายใต้โครงการ พักทรัพย์ พักหนี้ ที่ ธปท. เคยออกโครงการไปตั้งแต่ปี 2564 เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโควิด-19 และประสบปัญหาขาดสภาพคล่อง ด้วยการโอนทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันให้สถาบันการเงินเพื่อเป็นการชำระหนี้ และให้สิทธิซื้อคืนได้ภายในระยะเวลา 5 ปี อย่างไรก็ดี ปัจจุบันยังมีผู้ประกอบธุรกิจบางส่วนภายใต้โครงการฯ ที่ยังอยู่ระหว่างฟื้นตัวจากผลกระทบจากโควิด-19 และได้รับผลกระทบจากทั้งสภาวะเศรษฐกิจและสถานการณ์สงครามในตะวันออกกลางที่ยังมีความไม่แน่นอนสูง ธปท. จึงขยายระยะเวลาการใช้สิทธิซื้อทรัพย์สินคืนของผู้ประกอบธุรกิจภายใต้โครงการฯ ออกไปไม่เกินวันที่

31 ธันวาคม 2570 เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบธุรกิจที่ยังมีศักยภาพมีเวลาเพิ่มเติมในการจัดหาแหล่งเงินทุนสำหรับซื้อทรัพย์สินคืนและดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง

3.3 มาตรการเพิ่มโอกาสการเข้าถึงสินเชื่อและประคับประคองภาคธุรกิจ

3.3.1 มาตรการค้ำประกันความเสี่ยงสำหรับสินเชื่อใหม่ SMEs Credit Boost

โครงการเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2569 โดยกระทรวงการคลัง ธปท. และ ธพ. ร่วมกันผลักดันกลไกค้ำประกันความเสี่ยงสำหรับสินเชื่อใหม่ที่ ธพ. ปล่อยให้ธุรกิจกลุ่มเป้าหมายครอบคลุม (1) ธุรกิจ SMEs ในภาคธุรกิจภายใต้โครงการ Reinvent Thailand เช่น การท่องเที่ยว การแพทย์และสุขภาพ เกษตรและเกษตรแปรรูป ยานยนต์และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ และการค้า รวมถึงธุรกิจที่อยู่ใน supply chain ของอุตสาหกรรมข้างต้น และโลจิสติกส์ และ (2) ธุรกิจ SMEs และธุรกิจรายใหญ่ที่จะช่วยส่งเสริมธุรกิจ SMEs ใน supply chain เพื่อให้ธุรกิจนำสินเชื่อที่ได้รับไปใช้ยกระดับศักยภาพธุรกิจหรือพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน เช่น ด้านดิจิทัลเทคโนโลยี การดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และนวัตกรรมแห่งโลกอนาคต หรือเสริมสร้างมูลค่าเพิ่ม (value added) ต่อเศรษฐกิจไทย ทั้งนี้ โครงการสามารถค้ำประกันได้นานสูงสุด 7 ปี และวงเงินรวมทุก ธพ. ไม่เกิน 100 ล้านบาท ต่อราย สำหรับธุรกิจ SMEs และ 150 ล้านบาท ต่อราย สำหรับธุรกิจขนาดใหญ่ ซึ่ง ณ วันที่ 28 สิงหาคม 2569 มียอดอนุมัติสินเชื่อรวมทั้งโครงการแล้วถึง 6.5 หมื่นล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 81 ของเป้าหมายปี 2569 ที่ 8 หมื่นล้านบาท

3.3.2 ขอความร่วมมือภายใต้กรอบหลักการ มีทรัพย์เพิ่ม เติมสภาพคล่อง (SMEs Secure+)

ธปท. ได้จัดทำกรอบหลักการ SMEs Secure+ เพื่อสนับสนุนธุรกิจ SMEs ให้มีสภาพคล่องในการประกอบธุรกิจ เพิ่มศักยภาพธุรกิจของ SMEs หรือพยุงการจ้างงานภายใต้ภาวะเศรษฐกิจที่ฟื้นตัวช้าและได้รับผลกระทบเพิ่มเติมจากสงครามในตะวันออกกลาง สถาบันการเงินที่สนใจจัดทำระเบียบผลิตภัณฑ์สินเชื่อ (product program) ที่ผ่อนปรนแนวทางการพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้เป็นการเฉพาะชั่วคราว โดยนำมูลค่าหลักประกัน มาประกอบการพิจารณากระแสเงินสดของลูกหนี้ ตามระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของสถาบันการเงิน (risk appetite) รวมถึงการพิจารณาให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่เข้าร่วมโครงการอื่น เช่น SMEs Credit Boost สามารถพิจารณาภายใต้กรอบหลักการนี้ได้เช่นเดียวกัน

3.3.3 การขยายระยะเวลาการผ่อนคลายเกณฑ์ LTV ออกไปอีก 1 ปีเป็นการชั่วคราว

คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.) เห็นควรให้ขยายระยะเวลาการผ่อนคลายเกณฑ์ LTV ออกไปอีก 1 ปี จากเดิมหมดอายุในวันที่ 30 มิถุนายน 2569 ขยายเป็นวันที่ 30 มิถุนายน 2570 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อประคับประคองความเชื่อมั่นและสนับสนุนการฟื้นตัวของภาคอสังหาริมทรัพย์ โดยที่ผ่านมาอุปสงค์ของที่อยู่อาศัยยังอ่อนแอ ตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจ และได้รับผลกระทบจากสถานการณ์สงครามเพิ่มเติม ซึ่งส่งผลต่อต้นทุนของผู้ประกอบการและกำลังซื้อของภาคครัวเรือน ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ประเมินว่าการขยายระยะเวลาการผ่อนเกณฑ์ LTV ดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบการเงินค่อนข้างจำกัด

เนื่องจากสถาบันการเงินยังคงระมัดระวังการให้สินเชื่อและในช่วงที่ผ่านมายังไม่เห็นสัญญาณการเก็งกำไรที่ผิดปกติแต่อย่างใด

3.4 มาตรการภาครัฐเพื่อบรรเทาภาระกลุ่มเปราะบางและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน

3.4.1 โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Soft Loan) วงเงิน 1 แสนล้านบาท

คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 11 เมษายน 2569 เพื่อรองรับผลกระทบจากสถานการณ์สงครามที่อาจทำให้ต้นทุนพลังงานสูงขึ้นและเศรษฐกิจชะลอตัว วงเงิน 1 แสนล้านบาท ภายใต้ชื่อ “GSB พลิกฟื้นธุรกิจไทย” โดยธนาคารออมสินให้วงเงินสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำแก่สถาบันการเงินและผู้ให้บริการทางการเงินอื่น ๆ ที่ไม่ใช่สถาบันการเงินที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อให้ทุกรายนำวงเงินสินเชื่อนั้นไปปล่อยกู้ต่อให้กับลูกค้ารายย่อย ธุรกิจ SMEs และธุรกิจขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นการส่งผ่านต้นทุนทางการเงินที่ลดลงไปยังลูกหนี้เพื่อผ่อนปรนอัตราดอกเบี้ยได้ ภายใต้ 3 วัตถุประสงค์ ได้แก่ 1) สินเชื่อเพื่อเสริมสภาพคล่องระยะสั้นแก่ภาคธุรกิจ โดยเฉพาะธุรกิจ SMEs และภาคท่องเที่ยว 2) สินเชื่อเพื่อพัฒนาศักยภาพและปรับตัวของธุรกิจ และ 3) สินเชื่อสำหรับประชาชนในการปรับตัวเพื่อความยั่งยืนทางพลังงาน เช่น การติดตั้ง solar cell และซื้อยานยนต์ไฟฟ้า (EV) โดย ณ วันที่ 18 สิงหาคม 2569 มียอดสินเชื่ออนุมัติรวมไปแล้ว 5.1 หมื่นล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 51 ของวงเงินทั้งโครงการ ซึ่งยังเปิดให้ยื่นขอสินเชื่อได้จนถึงวันที่ 31 มีนาคม 2570 หรือจนกว่าวงเงินจะหมด

3.4.2 มาตรการภาครัฐภายใต้ พ.ร.ก. กู้เงิน 4 แสนล้านบาท

ครม. มีมติให้ออก พ.ร.ก. กู้เงิน 4 แสนล้านบาท เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2569 โดยมีวัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายเงินกู้ประกอบด้วย 2 แผนงาน สำหรับแผนงานที่ 1 วงเงิน 2 แสนล้านบาท เน้นมาตรการเร่งด่วนที่ช่วยบรรเทาภาระค่าครองชีพของประชาชนและเกษตรกร รวมถึงช่วยเหลือผู้ประกอบการให้ดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งกระทรวงการคลังได้ออกมาตรการไปบางส่วนแล้วตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2569 อาทิ โครงการไทยช่วยไทยพลัส และการเติมเงินในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ซึ่งมีส่วนช่วยในการกระตุ้นการใช้จ่ายของครัวเรือนและช่วยลดทอนผลกระทบที่เกิดจากสถานกาณ์สงครามได้ระดับหนึ่ง ขณะที่แผนงานที่ 2 วงเงิน 2 แสนล้านบาท ให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนผ่านโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานของประเทศ ส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาด และลดการพึ่งพิงพลังงานจากต่างประเทศ ซึ่งจะเริ่มเบิกจ่ายได้ตั้งแต่ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2570 นอกจากนี้ ยังคงต้องติดตามการออกใช้มาตรการในช่วงครึ่งหลังของปี 2569 ที่มีความจำเป็นต่อการพยุงเศรษฐกิจไทยต่อไป

ภาคผนวก: ระบบการเงินไทย

1. โครงสร้างระบบการเงินไทย

1.1 ระบบการเงินไทย จำแนกตามการระดมทุน

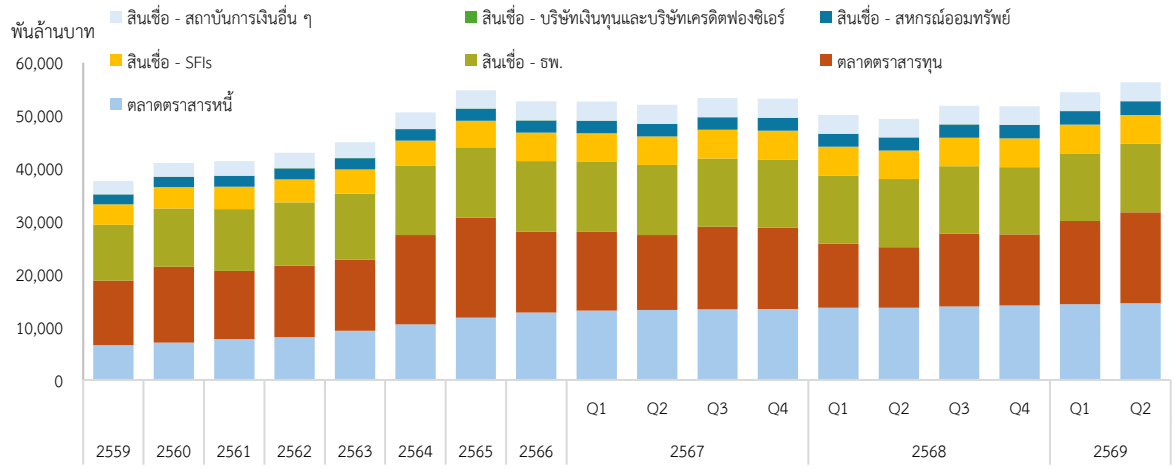

หมายเหตุ : 1. เงินให้กู้ยืมแก่ภาคครัวเรือนและสถาบันการเงินที่ไม่แสวงหากำไร ภาคธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน และภาครัฐวิสาหกิจ
2. มูลค่าตราสารทุนที่จดทะเบียนในตลาด SET และ mai ยกเว้น ผู้ออกตราสารที่อยู่ในภาคการเงินและ non-resident
3. มูลค่าตราสารหนี้ตามราคาพาร์ที่ระดมทุนในประเทศไทย ยกเว้น ผู้ออกตราสารที่อยู่ในภาคการเงินและ non-resident

1.2 ระบบสถาบันการเงิน : จำนวนและขนาดสินทรัพย์ของสถาบันการเงินที่สำคัญ

ประเภทสถาบันการเงิน	ไตรมาส 2 ปี 2569[P]	
	จำนวนแห่ง	สัดส่วนขนาดสินทรัพย์ (%)
สถาบันการเงินที่รับฝากเงิน		
ธนาคารพาณิชย์	29	44.5
ธนาคารเฉพาะกิจ	6	16.5
สหกรณ์ออมทรัพย์[1/]	1,372	6.9
บริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์	4	0.03
กองทุนรวมตลาดเงิน	53	0.9
สถาบันการเงินที่ไม่รับฝากเงิน		
กองทุนรวม (ไม่รวมกองทุนรวมตลาดเงิน)	2,309	10.3
ธุรกิจประกัน	69	8.3
บริษัทลิสซิ่ง	840	1.7
บัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ (รวมสินเชื่อนาโนไฟแนนซ์)[2/3/]	136	3.0
กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	346	2.9
กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ	1	2.7
บริษัทบริหารสินทรัพย์	88	0.8
บริษัทหลักทรัพย์	48	1.0
สถาบันการเงินที่ไม่รับฝากเงินอื่น[4/]	865	0.5

หมายเหตุ: [P] ข้อมูลเบื้องต้น

[1/] ไม่รวมสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน

[2/] บัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ นับรวมเฉพาะสถาบันการเงินที่เปิดดำเนินธุรกรรมตามใบอนุญาตที่ได้รับจาก ธปท. และสอดคล้องกับนิยามสถาบันการเงินตามมาตรฐานการจัดทำสถิติการเงิน (Monetary and Financial Statistics Manual, 2000)

[3/] สินเชื่อนาโนไฟแนนซ์ ณ ไตรมาส 2 ปี 2569 มีผู้เปิดให้บริการ 61 แห่ง

[4/] บรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) และโรงรับจำนำ

1.3 ตลาดสินเชื่อ : ธุรกิจและอุปโภคบริโภค (ไตรมาส 2 ปี 2569)

สัดส่วนผู้ให้สินเชื่อภาคธุรกิจ

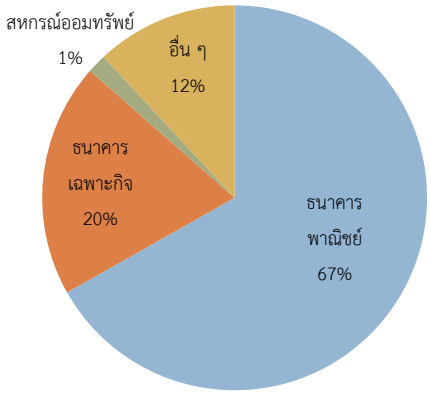

สัดส่วนผู้ให้สินเชื่ออุปโภคบริโภค

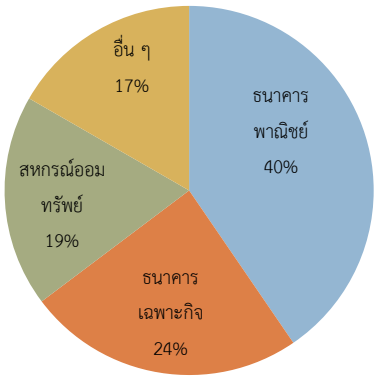

1.4 โครงสร้างระบบธนาคารพาณิชย์ (ไตรมาส 2 ปี 2569)

สัดส่วนของธนาคารพาณิชย์จำแนกตามขนาดสินทรัพย์

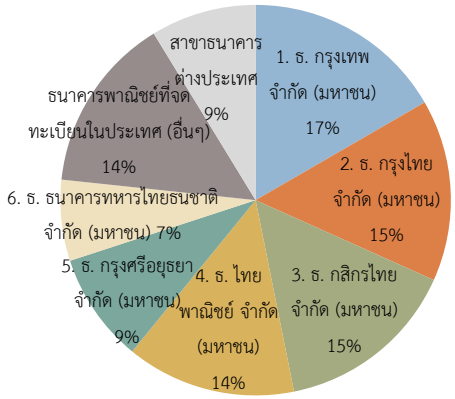

โครงสร้างสินทรัพย์และหนี้สินของธนาคารพาณิชย์

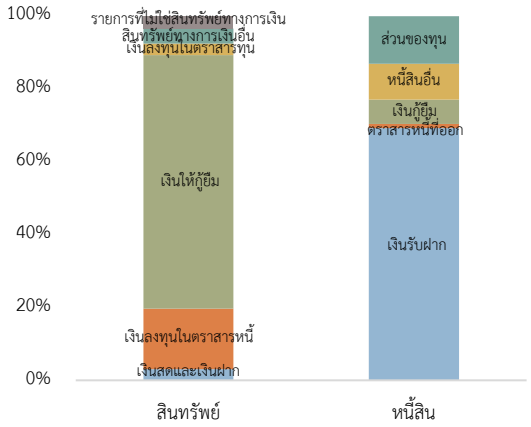

1.5 โครงสร้างสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่รับฝากเงิน (ไตรมาส 2 ปี 2569)

สัดส่วนของสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่รับฝากเงินแบ่งตามขนาดสินทรัพย์

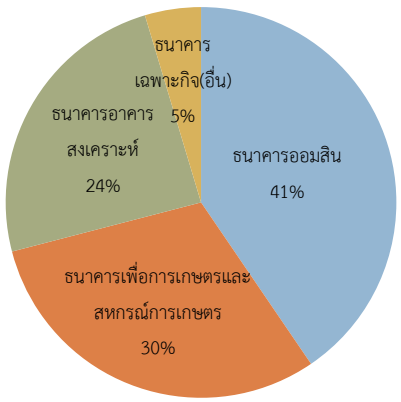

โครงสร้างสินทรัพย์และหนี้สินของสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่รับฝากเงิน

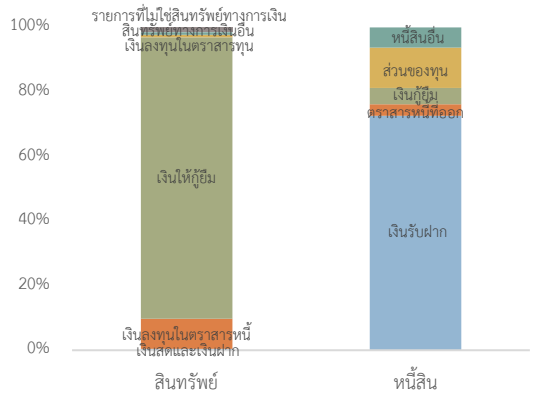

2. เครื่องชี้วัดภาวะและความเสี่ยงต่อเสถียรภาพระบบการเงิน

ตารางเครื่องชี้วัดภาวะและความเสี่ยงต่อเสถียรภาพระบบการเงิน

เครื่องชี้วัด	2565	2566	2567	2568				2569	
				ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2
ภาพรวมระบบการเงินไทย									
Nominal GDP (ล้านบาท)[1/]	17,379,625	17,993,197	18,683,888	18,827,026	18,890,965	18,893,310	18,971,736	19,112,729	19,292,948
โครงสร้างการระดมทุน									
เงินให้กู้ยืมแก่ภาคเอกชนต่อ GDP (เท่า)[2/]	1.8	1.8	1.7	1.7	1.7	1.7	1.7	1.6	1.6
มูลค่าตลาดหลักทรัพย์ต่อ GDP (เท่า)	1.2	1.0	0.9	0.8	0.7	0.9	0.8	1.0	1.0
มูลค่าตลาดตราสารหนี้ต่อ GDP (เท่า)	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	1.0	1.0
1. ภาคสถาบันการเงิน									
1.1 ธนาคารพาณิชย์[3/]									
สินทรัพย์รวม (พันล้านบาท)	23,574	23,906	24,139	24,264	24,378	24,289	24,900	25,245	25,103
% YoY	3.9	1.4	1.0	0.0	1.4	0.9	3.2	4.0	3.0
เงินรับฝาก (ไม่รวม Interbank) (พันล้านบาท)	16,770	16,913	17,291	17,386	17,259	17,238	17,652	17,925	17,875
% YoY	4.5	0.9	2.2	1.4	0.9	1.8	2.1	3.1	3.6
สินเชื่อ (ไม่รวม Interbank) (พันล้านบาท)	15,429	15,378	15,272	15,207	15,176	14,981	15,116	15,261	15,518
% YoY	2.1	-0.3	-0.7	-1.5	-1.0	-0.8	-1.0	0.4	2.3
สินเชื่อธุรกิจ (พันล้านบาท)	10,091	9,917	9,930	9,925	9,904	9,716	9,829	10,024	10,288
% YoY	2.3	-1.7	0.1	-1.0	-0.4	-0.3	-1.0	1.0	3.9
- สินเชื่อธุรกิจขนาดใหญ่ (สสว enhanced)[4/]	3.8	-1.5	1.3	-0.3	0.3	0.7	-0.0	2.6	6.5
- สินเชื่อธุรกิจ SMEs (สสว enhanced)[4/]	-1.1	-2.7	-3.9	-4.1	-3.3	-3.7	-4.4	-4.4	-5.2
สินเชื่ออุปโภคบริโภค (พันล้านบาท)	5,338	5,461	5,341	5,282	5,273	5,264	5,287	5,237	5,230
% YoY	1.7	2.3	-2.2	-2.5	-2.2	-1.6	-1.0	-0.9	-0.8
- เพื่อที่อยู่อาศัย	3.1	1.3	0.4	0.2	0.1	0.3	0.7	1.0	1.0
- รถยนต์	0.3	-0.4	-12.2	-12.6	-12.0	-10.6	-8.9	-8.3	-7.8
- บัตรเครดิต	-14.2	2.6	-4.5	-3.7	-1.9	-0.8	-0.9	-4.1	-4.0
- สินเชื่อส่วนบุคคล	3.7	7.0	0.4	-0.5	-0.7	-0.3	0.1	0.3	0.1
สภาพคล่อง									
เงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝาก (%)	92.0	91.0	88.5	87.6	88.0	87.0	85.6	85.2	87.0
เงินให้สินเชื่อต่อเงินรับฝากและตั๋วแลกเงิน (%)	92.0	91.0	88.4	87.5	88.0	86.9	85.6	85.2	86.9
คุณภาพของสินทรัพย์									
NPL Ratio (%)[5/]	2.73	2.66	2.71	2.82	2.84	2.88	2.79	2.79	2.76
SM Ratio (%)[5/]	6.23	5.88	6.77	6.77	6.84	7.19	7.02	6.95	6.71
สำรองที่มีสำหรับสินเชื่อ/NPL (%)[5/]	171.2	179.0	177.2	173.6	174.4	179.8	183.2	187.6	187.6
ความสามารถในการทำกำไร									
กำไรจากการดำเนินงาน (พันล้านบาท)	474	503	528	127	138	127	111	121	136
กำไรสุทธิ (พันล้านบาท)	238	251	282	70	78	66	58	64	83
กำไรสุทธิต่อสินทรัพย์สุทธิเฉลี่ยต่อปี (ROA) (%)	1.0	1.1	1.2	1.2	1.3	1.1	0.9	1.0	1.3
Net Interest Margin (%)	2.6	3.0	3.0	2.8	2.7	2.7	2.5	2.4	2.4
ความเพียงพอของเงินกองทุน									
เงินกองทุนทั้งสิ้นต่อสินทรัพย์เสี่ยง (%)	19.4	20.1	20.4	20.7	21.0	21.3	20.9	20.1	20.0
Tier 1 Ratio (%)	16.6	17.3	18.0	18.1	18.4	18.7	18.3	17.6	17.5
Common Equity Tier 1 (%)	16.1	16.8	17.4	17.5	17.8	18.3	18.0	17.4	17.4
อัตราดอกเบี้ย[6/]									
อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (MLR)									
ถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (%)	3.5	4.6	4.4	4.2	4.1	4.2	4.0	3.9	3.9
อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน (%)	1.0	1.7	1.5	1.5	1.2	1.3	1.3	1.2	1.1

หมายเหตุ:

[1/] Nominal GDP (หรือ GDP at current price) มีการปรับปรุงตั้งแต่ปี 2555 โดยข้อมูลรายไตรมาสใช้วิธีคำนวณจากผลรวมเคลื่อนที่ 4 ไตรมาสย้อนหลัง

[2/] เงินให้กู้ยืมแก่ภาคเอกชน (loan to private sector) หมายถึง เงินให้กู้ยืมแก่ภาคครัวเรือน สถาบันการเงินที่ไม่แสวงหากำไร และภาคธุรกิจเอกชนที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน

[3/] ข้อมูลระบบธนาคารพาณิชย์ ไม่รวมบริษัทลูกและบริษัทในเครือ

[4/] นิยามขนาดสินเชื่อธุรกิจ ตามนิยาม สสว. enhanced ที่พิจารณารายได้และวงเงินสินเชื่อ

[5/] ตั้งแต่ไตรมาส 1 ปี 2563 NPL คือ Stage 3 และ SM คือ Stage 2 ซึ่งสินเชื่อที่มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต โดยครอบคลุมสินเชื่อมากกว่า SM ตามเกณฑ์การจัดชั้นก่อน TFRS 9

[6/] ก่อนไตรมาส 3 ปี 2568 เป็นอัตราดอกเบี้ยรวบรวมจากธนาคารพาณิชย์ 6 แห่ง (ธ.กรุงเทพ ธ.กรุงไทย ธ.ไทยพาณิชย์ ธ.กสิกรไทย ธ.กรุงศรีอยุธยา และ ธ.ทหารไทยธนชาต) และตั้งแต่ไตรมาส 3 ปี 2568 เป็นอัตราดอกเบี้ยที่รวบรวมจากธนาคารพาณิชย์ไทย 14 แห่ง

ตารางเครื่องชี้วัดภาวะและความเสี่ยงต่อเสถียรภาพระบบการเงิน (ต่อ)

เครื่องชี้วัด	2565	2566	2567	2568				2569	
				ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2
2. ภาคตลาดการเงิน									
ตลาดพันธบัตรรัฐบาล									
ส่วนต่างอัตราผลตอบแทนพันธบัตรระยะสั้น (2 ปี) และระยะยาว (10 ปี) (%)[7/]	1.0	0.4	0.3	0.3	0.2	0.3	0.5	0.8	0.9
Non-Resident holdings (%)[8/]	9.8	8.2	7.1	6.9	7.2	6.9	7.0	7.1	7.1
ตลาดหลักทรัพย์ (SET และ mai)									
SET Index (End of period)	1668.7	1415.9	1400.2	1158.1	1089.6	1274.2	1259.7	1448.1	1591.2
SET Actual volatility (%)	11.0	11.8	11.3	17.1	22.6	15.7	14.2	24.6	15.1
SET Price to Earnings Ratio (เท่า)	18.2	18.4	19.3	15.8	14.8	16.7	15.4	16.6	16.9
mai Index (End of period)	584.2	411.6	311.8	243.2	230.6	248.4	217.1	218.2	221.0
mai Actual volatility (%)	21.2	18.1	11.3	18.1	23.6	14.6	10.9	18.8	8.1
mai Price to Earnings Ratio (เท่า)	54.5	109.2	41.8	37.5	60.0	72.2	60.2	398.4	68.0
ตลาดอัตราแลกเปลี่ยน									
อัตราแลกเปลี่ยน (End of period) (บาท: ดอลลาร์ สรอ.)	34.6	34.1	34.1	33.9	32.5	32.4	31.5	33.0	33.2
Actual volatility (%annualized)	8.7	9.1	8.2	7.9	9.2	6.5	5.5	8.5	9.0
ดัชนีค่าเงินบาท (NEER) (ปี 2555 = 100)	115.5	119.8	121.1	127.6	127.2	129.6	131.3	132.8	129.2
ดัชนีค่าเงินบาทที่แท้จริง (REER) (ปี 2555 = 100)	103.3	104.3	102.8	106.8	105.5	106.9	107.8	108.0	107.0
3. ภาคต่างประเทศ									
Current account ต่อ GDP[9/] (%)	-3.4	3.1	4.3	10.4	1.3	5.3	3.0	5.1	-8.3
หนี้ต่างประเทศต่อ GDP[10/] (%)	42.1	38.9	35.6	35.5	35.2	35.0	35.8	34.4	36.3
หนี้สกุลเงินต่างประเทศต่อ GDP (%)	27.7	25.7	24.1	23.9	23.8	23.9	24.1	23.5	24.2
หนี้ต่างประเทศ (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	201,426	196,547	195,433	196,599	200,858	204,665	211,253	208,363	214,764
ระยะสั้น (%)	40.3	41.3	44.3	43.4	42.4	43.4	43.7	43.3	45.3
ระยะยาว (%)	59.7	58.7	55.7	56.6	57.6	56.6	56.3	56.7	54.7
เงินสำรองระหว่างประเทศ									
เงินสำรองสุทธิ (Net reserves) (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	245,813	254,589	262,186	270,184	284,725	296,477.5	305,597.4	303,633.0	302,165.4
เงินสำรองต่อหนี้ต่างประเทศระยะสั้น (เท่า)	2.2	2.4	2.4	2.5	2.7	2.7	2.7	2.7	2.5
เงินทุนเคลื่อนย้าย									
เงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิ (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	-7,328	14,765	5,139	13,593	-264	4,778	3,423	9,311	-10,605
เงินลงทุนโดยตรง (ล้านดอลลาร์ สรอ.)									
เงินลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศ	7,640	13,683	7,355	2,141	4,797	844	2,977	3,563	1,527
เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ	11,855	10,328	13,666	1,327	6,106	3,322	3,142	2,600	4,591
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ (ล้านดอลลาร์ สรอ.)									
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ของไทยในต่างประเทศ	2,430	5,333	14,625	9,582	4,620	10,079	8,161	4,240	4,679
เงินลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศ	8,210	-10,390	-2,664	-710	-2,426	159	1,152	3,353	-238
4. ภาคครัวเรือน									
หนี้ครัวเรือนต่อ GDP (%)	91.6	91.1	88.1	86.8	86.5	86.5	86.8	86.0	85.2
อัตราการขยายตัวของหนี้ครัวเรือน (%)	3.9	3.0	0.4	-0.1	-0.1	-0.1	0.1	0.6	0.6
สัดส่วนสินทรัพย์ทางการเงินต่อหนี้สิน (เท่า)	2.78	2.72	2.80	2.62	2.73	2.79	2.78	2.83	-
สัดส่วนสินเชื่ออุปโภคบริโภคค้างชำระเกิน 1 เดือน									
ของระบบธนาคารพาณิชย์ (NPL and SM ratio) (%) :									
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	7.54	8.33	9.75	10.00	9.83	9.79	9.71	9.49	9.38
สินเชื่อรถยนต์	15.54	16.42	17.53	17.60	17.07	16.70	15.76	15.34	15.12
สินเชื่อบัตรเครดิต	7.70	7.79	7.84	8.17	7.67	7.83	6.86	7.11	6.96
สินเชื่อส่วนบุคคล	7.05	7.18	10.15	10.34	10.21	10.34	10.65	10.33	10.18

หมายเหตุ:

[7/] คำนวณจาก interpolated yield curve ที่จัดทำโดยสมาคมตราสารหนี้ไทย

[8/] ประกอบด้วยการถือครองพันธบัตรรัฐบาล พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย พันธบัตรกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ตั๋วเงินคลัง ตั๋วสัญญาใช้เงินเพื่อปรับโครงสร้างหนี้ และพันธบัตรรัฐวิสาหกิจที่ ธปท. เป็นนายทะเบียน

[9/] คำนวณจากสัดส่วนดุลบัญชีเดินสะพัดต่อ Nominal GDP ณ ไตรมาสเดียวกัน

[10/] คำนวณจากสัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อผลรวมเคลื่อนที่ของ Nominal GDP 4 ไตรมาสย้อนหลัง

ตารางเครื่องชี้วัดภาวะและความเสี่ยงต่อเสถียรภาพระบบการเงิน (ต่อ)

เครื่องชี้วัด	2565	2566	2567	2568				2569	
				ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2
5. ภาคธุรกิจ									
หนี้ภาคธุรกิจต่อ GDP (%)	87.48	86.28	81.55	81.23	80.92	81.48	81.28	82.00	83.10
สัดส่วนสินเชื่อเพื่อธุรกิจค้างชำระเกิน 1 เดือน									
ของระบบธนาคารพาณิชย์ (NPL and SM ratio) (%)[5/] :									
สินเชื่อธุรกิจขนาดใหญ่ (สสว enhanced)[4/]	6.01	5.12	5.88	5.85	6.14	6.62	6.35	6.36	6.13
สินเชื่อธุรกิจ SMEs (สสว enhanced)[4/]	19.89	19.79	23.26	24.01	24.18	24.81	24.95	25.29	24.94
ผลประกอบการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน									
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (%)	8.1	7.6	7.4	7.8	6.6	7.3	6.6	8.1	8.0
อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (%)	0.8	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7
อัตราส่วนกำไรต่อภาระดอกเบี้ยจ่าย (เท่า)	6.8	5.0	4.6	5.4	4.3	4.5	4.2	6.3	5.9
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเวียน (เท่า)	1.7	1.8	1.7	1.7	1.6	1.7	1.7	1.7	1.6
6. ภาคอสังหาริมทรัพย์									
จำนวนที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อจากธนาคาร									
พาณิชย์									
บ้านเดี่ยวและบ้านแฝด (หน่วย)	18,559	15,393	13,487	2,468	3,348	3,195	3,074	2,345	3,068
ทาวน์เฮ้าส์และอาคารพาณิชย์ (หน่วย)	19,745	16,062	12,685	2,391	2,919	2,851	2,674	2,347	2,695
อาคารชุด (หน่วย)	25,415	20,630	20,280	3,373	3,546	4,073	5,169	3,837	5,416
จำนวนที่อยู่อาศัยเปิดขายใหม่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล									
บ้านเดี่ยวและบ้านแฝด (หน่วย)	24,748	30,929	20,940	2,151	2,622	3,607	4,558	1,571	2,013
ทาวน์เฮ้าส์และอาคารพาณิชย์ (หน่วย)	28,525	21,577	12,582	1,562	1,032	3,602	2,297	1,412	1,632
อาคารชุด (หน่วย)	53,778	49,030	27,931	6,173	1,220	6,702	4,691	5,848	4,570
ดัชนีราคาที่อยู่อาศัย ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล (2554 = 100)									
ดัชนีราคาบ้านเดี่ยว พร้อมที่ดิน	138.0	141.7	142.5	144.3	143.0	140.9	141.3	142.0	140.9
ดัชนีราคาทาวน์เฮ้าส์ พร้อมที่ดิน	163.7	167.8	170.8	176.0	176.3	174.6	175.3	175.3	177.0
ดัชนีราคาอาคารชุด	184.0	191.3	197.9	200.5	197.3	195.0	201.3	204.4	204.1
7. ภาคการคลัง									
สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP (%)[11/]	60.9	61.6	63.4	64.2	63.9	64.7	65.6	66.4	66.9

หมายเหตุ:

[11/] ข้อมูลสัดส่วนหนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นงวด จัดทำโดยสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

ธนาคารแห่งประเทศไทย
www.bot.or.th

@bankofthailand

ศูนย์การเรียนรู้ ธปท.
www.botlc.or.th

@bankofthailand

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทย
Bank of Thailand

273 ถ.สามเสน แขวงวัดสามพระยา เขตพระนคร กทม. 10200

FSU@bot.or.th